

SLOVENSKI NAROD.

Imate vank dan svočar, imate večerje in praznike, ter voljo po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 3 K. Kder hodi sam pošten, plača za vsa leta 25 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 3 K 50 h. — Za tuje dežele velike več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez izdane vpošiljave naročnine se ne ostra. — Za ostanila se plačuje od petdesetne peti-vrata po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Sklepni se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Kačevih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošilja naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Sredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnštva telefon št. 33.

Delavska zavarovalnica proti nezgodam.

Večini slovenske javnosti je neznano, da je v Trstu močan zavod, do katerega imamo Slovenci s Hrvati glavno pravico, a je vsled naše malomarnosti v tujih rokah. To je „Delavska zavarovalnica za Trst, Primorje, Kranjsko in Dalmacijo“. Zavod je napol privaten, napol pa državen. Nadzorstvo ima država, ki tudi pošilja šest svojih zastopnikov v načelstvo.

Kakor rečeno, pri nas se vse premalo zanimamo za ta prevažni zavod, da si vlada naravnost predpisuje, katere kategorije morajo biti članice zavarovalnice. In vendar bi postal ta zavod lahko velikega pomena za Slovanstvo ob Adriji v gmotnem, družabnem in narodnopravem oziru.

Ali je res nemogoče, da bi ta zavod prešel v slovenske roke? Pri zavarovalnici je 5000 delodajalcev, med temi je 3600 Slovanov in 1400 Italijanov in Nemcev. Razmerje delojemalcev (delavcev) nam ni znano, a bo istotako, ako ne še ugodnejše za Slované. In vendar je med 24 odborov le šest Slovanov, vsi drugi so Italijani. Le nekoliko agitatoričnega in organizatoričnega dela bi bilo treba, pa si Slovani priborimo večino v zavodu.

Vsi zavarovanci se delijo v šest kategorij: 1. kmetijska in gozdarska podjetja, mlini in žage; 2. železnice, rudniki in fužine, izdelovalne kovin, strojev, orodja itd.; 3. kemična industrija, izdelovanje kurjave in svečave, raznih živil; 4. pridelovanje in izdelovanje kamenja, stavarstvo; 5. predilnice in tkalnice, obleke in čistilnice; 6. izdelovanje papirja, usnja, lesa (rezbarstvo), poligrafična obrt. V vsaki teh kategorij si izvolijo delodajalci in delojemalci po enega zastopnika in po enega namestnika v odbor. Tri teh kategorij volijo vsako drugo leto.

In ravno sedaj so predurmi volitve treh kategorij

(menda prvih treh). Volitve se vrše v mesecu decembru. Skrajni čas je, da se slovenski volilci čimprej dogovorijo glede skupnih kandidatov. Moralna dolžnost slovenskega političnega društva v Trstu bi bila, da vzame takoj v roke vse potrebno. Saj bi večina kandidatov lahko bila v Trstu in v neposredni bližini, a tržaški Slovenci bi moralno in gmotno z zmago tudi največ pridobili. Nele, da bi imeli svoje odbornike, temuč tudi glede uradništva odločuje načelstvo. In tu je cela armada dobro plačanih uradnikov, ki bi zelo ojačili slovenski družabni življenj v Trstu.

Uradniki pri zavarovalnici imajo od 2400 do 9600 K letne plače. Ali ni greh, da vlečejo vse te mastne plače naši narodni nasprotniki, a to iz večine slovenskih prispevkov. Razen uradnikov je polno pomožnega osebja, ki tudi dobiva primerno lepe plače.

Določbe glede volitev so v statutih, ki jih mora dobiti vsak član, oziroma jih delojemalci smejo zahtevati od svojih gospodarjev. Najpomnejše štiri tedne pred volitvijo mora zavarovalnica poslati glasovnice vsem delodajalcem in delojemalcem. Delodajalec mora na glasovnici s svojim podpisom potrditi, da je pozval vse podrejene zavarovance k volitvi ter vpiše ime kandidata, za katerega se je večina izrekla. Delojemalci imajo pravico, se prepričati, koga je gospodar zapisal za kandidata. Glasovnice se lahko oddajo osebno ali pa se odpošljejo po pošti. Novi odbor si izvoli načelnika, v čigar rokah je usoda uradništva in zavarovancev. Zato bi se morali zavarovanci že iz stanovitih in gmotnih ozirih brigati za volitve. Vsakomur bo jasno, da se bo njegov krvni brat v načelstvu bolj pravično in sočutno brigal za njegove koristi, kakor pa tujec, narodni nasprotnik.

Kako važen zavod je delavska organizacija in kako narašča od leta do leta denarna moč, dokazuje sledeča statistika: leta 1890. je znašala obveznost zavarovalnice 184.881 K, leta

1895. že 1.391.155 kron, leta 1900. 3.106.266 K, a l. 1903. celo 4.973.177 kron. Danes presega gotovo že 5 milijonov. In to premoženje, ki se sme imenovati po večini slovansko narodno premoženje, upravljajo tujci, tujci dobivajo visoke plače in dijete, slovenski trpin pa je zato tukaj, da plačuje svoj prispevek ter voli kandidate, ki jih narekuje tuja gospoda.

Temu se mora napraviti konec. Predstoječe volitve nudijo zopet lepo priliko. To ni takozvano drobno narodno delo, temuč pomeni za Slovence in Hrvate življensko vprašanje.

Na noge, poklicani činitelji!

Pismo iz Hrvatske.

(Delovanje sabora, — Köpeniška afera v Zagrebu.

V Zagrebu, 29. novembra.

Mislilo se je, da se bo po prvih porazih stranka dr. Franka, ki reprezentuje sedaj v saboru opozicijo, spametovala v toliko, da ne bo zavirala in preprečevala važnega delovanja sedanjega sabora. Toda ta stranka se nikakor ne more živeti v novo situacijo in se ne more navaditi vloge poštene opozicije, ki bi korigirala v še svobodoumnejšem duhu predložene zakonske načrte in stala na braniku v državnopravnih vprašanjih. Tako opozicija bi blagodejno vplivala na narodno celoto, izpopolnjevala bi delovanje večine, a bi prav ničesar ne izgubila na popularnosti v narodu, marveč baš nasprotno. A kaj vidimo?

Večina je pri nas mnogo bolj svobodomiselnost kakor opozicija in smatra za svojo najnujnejšo nalogo, da se z obsežnimi svoboščinami ustvari temelji ustavnega življenja, dočim opozicija ne samo, da zavira to delovanje, ki bi v agitaciji najbrže nji najbolj služil, z raznimi intrigami, marveč predlaga celo takšne zakonske načrte, ki so naravnost reakcionarni.

Poročal sem vam že, kakšno strašno skrupulo zakonskega načrta so predložili o splošni volilni pravici:

izpustili so kakih 50 občin, v enem okraju voli že 1000 prebivalcev enega poslanca, v drugem pa 20.000 itd. V soboto so se pa blamirali, predloživši zakonski načrt o temeljnih ustavnih pravicah in o upravnem sodišču. Izjavili so, da so recipirali avstrijski zakon. A v tem njihovem načrtu se nahaja smešno načelo, naj se odpravi robota, izpustili so pa načelo svobode vesti in svobode znanosti. Radi robote so se izgovarjali, da so mislili na Bosno, kjer je robota še v veljavi, kadar se pa Bosna združi s Hrvatsko, bode pa takoj padla tudi robota. Koalicijsko časopisje opozarja na to, kako zelo se frankovci sedaj brigajo za Bosno, o katere usodi morajo odločiti vse evropske velesile, dočim napada Dalmacijo, ki pravno po zakonu pripada Hrvatski, ker se meša v naše razmere, kakor je to storil dr. Frank v saboru.

A Dalmacija je vsa resolucijsnarska, dočim imajo oni v Bosni med hrvatskim neprosvetljenim življenjem svoje pristaše, zato obračajo poglede na Bosno, ki visi visoko nam nami, dočim je Dalmacija že po zakonu naša. Evo, tako grade Veliko Hrvatsko.

Kar se pa tiče svobode vesti in znanosti, pa ne smejo zahtevati, ker se nahajajo v sponah klerikalizma.

Taka je naša opozicija.

V torek se je prigodil zanimiv slučaj v saboru. Frankovci vlagajo v svrhu, da zavirajo delovanje sabora, najrazličnejše interpelacije v predmetih, ki jih je često vlada sama že preje prostovoljno rešila. V prvih so se interpellantje zadovoljevali s takimi odgovori vlade.

Sedaj se pa poslužujejo druge taktike: interpellantje se ne zadovoljavajo z odgovorom, vsled česar mora vedno priti do glasovanja.

V torek je vložil tudi Khuenovec dr. Šobat interpelacijo o razmerah v pakraški bolnišnici in tudi ni bil zadovoljen z odgovorom vlade. Dr. Šobat je star Khuenovec, in ni niti trenil z očmi, ko je Khuen odpravil

najvažnejše svoboščine, marveč je vedno pokorno glasoval za vsa nasilstva, sedaj pa nenadoma oponira novi poštenu vladi!

Z njim so glasovali štirje madžaroni in vsi frankovci. Ako bi ne bila vsa koalicija zbrana, bi lahko slučajno ta interpelacija spravila vlado v veliko zadrego, ker bi to bila nekaka nezaupnica.

V saboru je končno rešeno, vsaj s strani vlade, vprašanje o zloglasni Chavrakovi okrožnici.

Po volitvah 3. maja je namreč priobčil „Pokret“ tajno Chavrakovo okrožnico na višje upravne oblasti, v kateri so bili imenoma proskribirani najuglednejši rodoljubi, zlasti Srbi, označeni kot zarotniki, postavljeni pod najstrožjo policijsko nadzorstvo in izrečeno, da se jim smejo celo odpirati pisma. Ta okrožnica je bila v zvezi z „Argusom“ v „Hrvatskem Pravu“, ki je baš v istem času priobčeval enake obtožbe proti prvom koalicije.

Sedaj je ban Pejačević, ki je takrat tudi podpisal ono okrožnico, skesano priznal, da se je takrat zgodila velika pogrška; on je odredil sam preiskavo, ker je došla vladi ovadba, sedaj pa mora izjaviti, da so bila vsa ona sumničenja neutemeljena. Naravno — eden izmed proskribirancev je danes saborski predsednik (dr. Medaković), drugi je podban (dr. Nikolić), večina njih so pa poslanci v koaliciji.

Koalicijski poslanci so samo zaklicali: Toda z denuncijanti (mislijo se: frankovci) se bomo še pogovorili!

Jutri pride na dnevni red razprava zakonskega načrta o čistosti volitev. Prihodnji teden bo ves posvečen adresni debati. Koalicija je že obelodanila osnovo svoje adrese. Prvikrat se sprejme adresa, ki odločno in možno govori napram kralju. Narodna reprezentacija hoče imeti sabor, ki bo v vsem in vsakem oziru izliv narodne volje, zato hoče splošno volilno pravico in vse mogoče ustavne reforme. Napram Ma-

LISTEK.

Ob smrti Simona Gregorčiča.

In tudi Vi žalujete po njem... Obupani stojite in potrti ob našega poeta bridki smrti... In tudi Vi tugujete po njem... Ob odru pesnikovem plakate, krvave solze, ah, pretakate, odeti v črna, žalna oblačila... Kako Vas smrt njegova je pobila, oznanjate in trobite na glas, da sliši mesto, trg in zadnja vas!

In tudi Vi... Ob krsti mu stojite, navdušeni ga hvalite, slavite, kak genialen bil je to poet, ki preselil se je na oni svet... In v verzih deklamujete in v prozi močje v svečani pridigarški poz, da šel s sveta brezmadežen je, čist; da mu sreč pesniško je gorelo za narod ljubljani življenje celo, da bil je prerok naš, idealist...

Vi pravite nam to, Vi, Vi — morileci poetovi zavrtni?! Vi, skrunilci!

njegovega imena, plakate ob mrtvem pesniku?... Vi ubijavci, hinavci, Vi javno solze zdaj pretakate? Fej! Skrijte brž se, skrijte! Bežite proč od odra in — molčite!...

Bil čas je v gajih naših rodnih pust. Že dolgo ni oglašil bil se pevec nabeđen, čuvstev vročih razodevec. Že dolgo nismo čuli več iz ust slovenskih pesmi prave, iskrene, žive, zdrave... In tiste dni se oglašil poet nov tam v primorskem solnčnem kraju in peval je v domačem svojem gaju... Poslušal ves ga je slovenski svet. Té pesmi pela je pesniška kri, enake slišal narod naš se ni. V teh pesmih mu je vtrpalo srce, te pesmi bile so odmev življenja, njegovega in našega trpljenja. Vse nade naše, naše vse gorje, lepoto obožavane očine, planine skalne, plodnate doline opevala je nova pesem krasna, tak čista ko nebá modrina jasna; tak bistra kakor sinje Soče tok, tak glasna ko zvonov ubranih zvok... Ko ves je narod pevca blagoslavljaj,

ga ljubil iz iskrenega srca, pozdravljaj ga, navdušeno proslavljaj, in hvalil zanj je svojega Bogá: Kdo bil tedaj pač poštenjak je tisti, ki gledal nanj je z zlobnimi očmi, ki črtil je poeta iz zavisti? To bili niste farizeji Vi?!

In kdo je metal kamenje in blato počestno izza plotu mu v obraz? Svet kazal s prstom je na Vašo jato, in pesnik sam je kazal le na Vas!

In kdo ubil naposled je poeta? Kdo ga podrl je s kamenjem na tla? Zločin ima na vesti Vaša četa, ubivši nam velikega duhá...

Ah, višji bil od Vas je pač za — glavo! Zavidali ste mu pesniško slavo... Odtod demonski proti njemu črt! Zato ste mu zastrupili življenje. Pretežko bilo zanj je to trpljenje — in jarem snela mu z vratu je smrt...

Prenežen bil za Vas je, prešibak... Ni bil Vam kos... Odkriti poštenjak je smatral tudi Vas za poštenjake in za prijatelje ko vse rojake. In mislil je, da tudi Vam srce

občuti kakor njemu vse gorje, da ljubite Vi tudi — ideale. Kaj Vam so ideali! Pustne šale! Ubogi razočarani poet! Tovariši njegovi Vi domači napadali ste ga ko rokovačji... Tedaj pa mu pristudil se je svet... Oko mu podlost Vašo je uzrlo — in klonil mu je duh, srce umrlo... In to ste takrat mu storili Vi! Vi geniju ste polomili krila... Nič več ga niso pod nebo nosila tako ponosno kakor svoje dni...

Sedaj Vam ni na poti pesnik mrtvi... Zato žalujete ob — svoji žrtvi. Ob odru solze zdaj pretakate, med pesnika čestitelji stojite in tudi Vi pobožno ga kropite pa molite in bridko plakate...

Ah, ko dobil bi spet življenja moč, jaz vem, kaj pesnik naš bi z Vami storil! Vstal z odra bi, tako Vas nagovoril: „Proč izpred mene, Vi hinavci, proč! Poberite, Vi moji se morileci, imena mojega skrunilci! Vsa Vaša žalost je nesramna laž! Vi niste bili moji — jaz ne Vaš!“

A. Aškerc.

džarom se zahteva strogo spoštovanje nagodbe, a po dognanih reformah napoveduje se sprememba tega zakona v nekaterih točkah. H koncu se dotika adresa vprašanja, ki ni spominjano niti v reskriptu: opozarja krono na zakon ter označuje sedaj najpripravnijejše priliko, da se pozovejo Dalmatinci, naj se ireko o pogojih zedinjenja s Hrvatsko.

Ves Zagreb se sedaj najbolj zabava s svojo kopeniško afero, s sleparjem Strassnoffom. Prišel je v petek kot ministrski svetnik z Dunaja, prijavil brzojavno svoj prihod nadškofu. Ta ga je takoj pričakal z ekvipažo, nastanil ga v sijajnih treh sobanah na svojem dvoru ter se vozil z njim v ekvipaži po mestu. Potem je Strassnoff osleparil dva kanonika za 1800 K, ker je enemu obetal škofijsko stolico v Djakovu (a ta je vodja naših klerikalcev), drugemu pa, da postane koadjutor zagrebske nadškofije. Denar je izvalil s pretvezo, da podkupi dr. Franka in da sklene z njim pakt za kamarilo. In res je imel s Frankom tri dolge tajne konference...

Klerikalci in dr. Frank so s tem strahovito blamirani in do skrajnosti diskreditirani. Ta slepar Strassnoff je čital v novinah, kako zaroto so zasnovali klerikalci proti nadškofu Posiloviću že povodom vizitacije škofa Palunka, da mu namreč hočejo naprtiti koadjutorja, in da mnogi hrepene po djakovski škofiji. Razen tega je čital (ali je morda od kod bolje zvedel), da dr. Frank gravitira proti Dunaju. Vse to je izrabil, da vse prizadete osebe navije za denar.

To se mu je pri oni dvojici kanonikov posrečilo. Nadškofa Posilovića je rešila njegova prirojena skopost.

Posrečilo pa se mu je tudi diskreditirati dr. Franka. Že ta žalitev: kanonika mu dasta denar, da podkupi Franka, a ta se z njim resno dogovarja v treh konferencah, ko mu je slepar Strassnoff obetal denarna sredstva z Dunaja! Dr. Frank ni nikomur, nobenemu svojemu prijatelju ne pristašu naznanil, da prihaja k njemu ministrski svetnik, ki se dogovarja z njim v imenu kamarile!

„Pokret“ danes dobro piše, da ako bi na kaptolu ne bila navada podkupovati za mastna cerkvena dostojanstva, ako bi dr. Frank res ne nastavljal ušes raznim političnim špekulacijam, potem bi jih ne bil mogel vseh skupaj prevariti kak Strassnoff.

Državni zbor.

Dunaj 30. novembra. Danes so se nepričakovano vrnili v avstrijski parlament odnošaji iz Badenijske dobe. Dolgo so se pritajevale strasti, danes pa so bruhnile na dan z elementarno silo. Padale so zaušnice, da je odmevalo po dvorani, praskali in suvali so se zastopniki naroda, a reševalno društvo je prihitelo s svojim vozom pred

parlament v nadi, da bo imelo kaj opravka.

Že v začetku seje je vladala v zbornici velika napetost. Posl. Holandsky si je izmislil posebne vrste obstrukcije s tem, da je najprej predlagal dobesedno prečitavanje došlih vlog, potem pa je zahteval pri vsaki peticiji posebej konstatiranje glasov, ali se naj peticija natisne v zapisniku.

Potem se je začelo glasovanje o številu mandatov in o razdelitvi volilnih okrajev na Češkem, Moravskem in v Šleziji. Češki minoritetni predlogi so bili po vrsti odklonjeni, ker so Poljaki in Italijani glasovali z Nemci. Toda situacija se je hipoma prevrgla, ko so prišli na vrsto češki predlogi za neke spremembe volilnih okrajev. Predloge je podpiral tudi poročevalec dr. Löcker. Pri tretjem češkem predlogu je naenkrat nemški zapisnikar posl. Albracht naštel 168 protiglasov in le 126 glasov za predlog, dasi so za predlog glasovali razen ostalih Slovanov tudi Poljaki in Italijani. In to je bil povod, da je nastal nečuten pretep v prvi vrsti med češkimi radikali in Vsenemci, a ker so obojim prihiteli na pomoč rojaki, zgrabilo in pretevalo se je kakih 40 poslancev.

Ko so se pretepajoči se poslanci utrudili, se je vrnil zopet mir in glasovanje o poedinah predlogih se je nadaljevalo. Glasovanje je trajalo celi dve uri, ker je posl. Malik v svoji nagajivosti pri vsakem predlogu zahteval konstatiranje razmerja glasov in od časa do časa konec seje. Vsi spreminjevalni predlogi so bili odklonjeni, sprejeta pa je bila razdelitev volilnih okrajev, kakor jo je izdelal odsek.

Nato se je začelo razpravljati o razdelitvi volilnih okrajev za Galicijo in Bukovino. Posl. Glabinski je utemeljeval svoj predlog, naj se drugemu volilnemu okraju v Črnovicah priklapijo štiri poljske občine, da bo moglo poljsko prebivalstvo pripomoči k zmagi letakemu kandidatu, ki ni sovražnik Poljakov. — Posl. Wastian je utemeljeval predlog podpredsednika Kaiserja, naj se v Galiciji osnuje en nemški mandat.

Za generalnega govornika pro je bil izvoljen posl. Skedl; contra se ni nihče oglasil.

Pri glasovanju o Galiciji in Bukovini sta bila odklonjena predloga Glabinskega in Kaiserja, sprejela pa se je razdelitev, kakor jo je izdelal odsek.

Na vrsto je prišla razdelitev volilnih okrajev za Spodnjo in Gornjo Avstrijo, Solnograško, Tirolsko in Predarlško.

Posl. Malik je govoril o polu 11. obstrukcijski govor, dokler mu ni večina obljubila, da bodo nekateri njegovi spreminjevalni predlogi glede razdelitve volilnih okrajev na Tirolskem sprejeti.

Glasovanje bo menda šele jutri. Kancelparagraf.

Dunaj, 30. novembra. V današnji seji volilnega odseka se je razpravljalo o kancelparagrafu. Poslanec

Erler je toplo priporočal tozadevni predlog posl. dr. Ferjančiča, češ, da predlog ne pomeni napada na vero ali cerkvene služabnike, temuč bi le povzdignil spoštovanje pred vero. Istotako so se toplo zavzemali za kancelparagraf poslanci Choc, Löcker, Malik in Wastian. — Poslanec Choc je navajal več zgledov, kako je duhovščina zlorabljala vero v agitacijske namene. Posl. Wastian je rekel, kdor misli, da bo volilna reforma padla zaradi kancelparagrafa, ta nima zaupanja v volilno reformo. Ferjančičev predlog ni nikakor naprjen proti veri ali cerkvi, temuč hoče le privedi duhovnike nazaj k njihovu svetu poklicu.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 30. novembra. Danes zvečer so imeli klubovi načelniki posvetovanje pri ministrskem predsedniku zaradi programa za bodoče parlamentarno delo. Sklenilo se je, ako se v jutrišnji seji volilna reforma sprejme v tretjem branju, da se skliče za ponedeljek proračunski odsek, ki bo zboroval do 17. t. m. da dožene proračunski provizorij. Od 17. do božičnih počitnic bo potem zbornica rešila pogodbo z Lloydom in proračunski provizorij.

Po konferenci so bili Jugoslovani pri ministrskem predsedniku zaradi razdelitve volilnih okrajev na Koroškem. Izjavili so, da bodo njihovo postopanje v tretjem branju odvisno od tega, ako se dovolji za Koroško drugi slovenski mandat. Ministrski predsednik je odgovoril, da se ne sme kršiti kompromis zaradi planinskih dežel, ker bi prišla sicer cela volilna reforma v nevarnost. Takoj za Jugoslovani je prišel k ministrskemu predsedniku posl. Dobernig, ki je grozil, da bi pomenil drugi slovenski mandat na Koroškem casus belli za Nemce.

Novo ministrstvo v Črni gori.

Cetinje, 30. novembra. Knez je sprejel demisijo celokupnega ministrstva ter imenoval sledeče ministre: za ministrskega predsednika in ministra zunanjih del Marka Radulovića, člana državnega sveta; za finančnega ministra Mitro Gjurovića, člana velikega suda; za vojnega ministra Danila Gatala, poveljnika artiljerije; za ministra notranjih del Mihajla Ivanovića, člana velikega suda; za ministra pravosodstva in zastopnika naučnega ministrstva Milosava Rajčevića, predsednika sodišča v Nikšiću.

Poznanjski Poljaki in pok. nadškof Stablewski.

Lvov, 30. novembra. Kaj je preganjani poljski narod na Nemškem izgubil s poznanjskim nadškofom dr. pl. Stablewskim, povedal je prošt Mihalski pri pogrebu rodoljubnega nadškofa. Rekel je: „Celo pokojni-

kovo delovanje je dokaz, da je nosil v srcu veliko ljubezen do domovine. Kot veroučitelj je navduševal mladino v patrijotični ljubezni, vzgajal je mladino v vernosti za vero svojih očetov in v ljubezni do materinstva. Poljski duhovnik, ki se ne bavi socialnimi in narodnimi stvarmi, je slab duhovnik. Ne glede na svoje osebne koristi je storil vse ter je žrtvoval celo svoje življenje za svojo čredo. Padel je v boju liki zrel klas.“

Berolin, 30. novembra. Glede šolskega štrajka poljskih otrok je pisal pokojni nadškof par dni pred svojo smrtjo tajnemu vladnemu svetniku Wittingu: „Vaše blagorodje ste mnenja, da vlada ne sme popustiti. Toda jaz morem še manj popustiti, ker se tu krši pravica cerkve in staršev glede vspešne vzgoje otrok. Dobre volje mi dosedaj ni manjkalo. Naj mi tudi vlada pokaže tako dobro voljo. Ako vlada ne pripusti veronauka v materinem jeziku, naj verouk prepusti cerkvi. Za nas pomeni to veliko žrtev, toda prosti bomo vsaj neprestanih bojov in tožb. S tega mojega stališča mene spravijo najhujše kazni.“

Dogodki na Ruskem.

Petrograd 30. novembra. Car je odobril sklep ministrskega sveta, da se uvede v vseh industrijskih podjetjih za rokodelce 12urni delavnik z dnevnim odmorom za kosilo. Zakon stopi v par tednih v veljavo.

Odesa, 30. novembra. Namestnik v Kavkazu grof Voroncev-Daškov pride prihodnje dni v Petrograd ter se ne vrne več na svoje mesto.

Petrograd, 30. novembra. Vse politične stranke so imele že posvetovanje glede novih volitev. Vse stranke razen soc. demokratov so se zedinile za sledeči program: nerazdelitev Rusije in izvedba carskega manifesta z dne 30. oktobra 1905. Židom se naj volilna pravica odtegne, a državni dumi se prepuste le posvetovalne funkcije. Soc. demokratje so sklenili, da nastopijo povsod z lastnimi kandidati ter ne sklenejo kompromisov.

Novo ministrstvo na Španskem.

Madrid, 30. novembra. Kralj je odobril sledeče ministrstvo: Moret predsedstvo; Caballero zunanje stvari; Barosso notranje stvari; Eleuterio Delgado finance; Gasset javna dela; Lugue vojno; Alba mornarico; Rananones pravosodstvo. Naučno ministrstvo še ni zasedeno. — Ministrska kriza je nastala zaradi Maroka.

Obrtni vestnik.

O obrtnonadaljevalnih šolah. Obrtnonadaljevalne šole so dolžni obiskovati obrtni in trgovski vajenci. Obisk obrtnonadaljevalnih šol je obvezen. In sicer je dolžnost obiskovati te šolske zavode utemeljena v določbah obrtnega reda, ki v paragrafu 100 nalaga učnim gospodar-

jem dolžnost, da dajejo svojim vajencem potreben čas za obiskovanje šole ter da skrbijo za redno obiskovanje šolskega pouka. O dolžnosti vajencev, hoditi redno v šolo, govori nadalje § 99 obrtnega reda, ki se glasi: „Vajenci, ki se niso z uspehom dovršili obrtnonadaljevalnega pouka, so dolžni redno obiskovati obstoječe splošne obrtnonadaljevalne šole (oziroma pripravljalne tečaje) kakor tudi strokovne nadaljevalne šole na način, kakor ga predpisuje učni načrt.“ Splošne obrtnonadaljevalne šole so tiste, ki so ustanovljene za vse obrtne in trgovske vajence kakega kraja ali okraja, brez razlike obrta. Strokovne obrtnonadaljevalne šole so pa one, ki so namenjene le za vajence kakega posebnega obrta. Število strokovnih obrtnonadaljevalnih šol, ki imajo to prednost, da se morejo ozirati pri uredbi pouka v prvi vrsti na posebne potrebe onih obrtnih vajencev, katerim so namenjene, je razmerno jako majhno. Take šole je moč iz naravnih razlogov snovati le v večjih centrih, kjer je kak obrt posebno močno razvit in torej število vajencev zadostno. Običajno snujejo take strokovne šole obrtne zadruge, odnosno trgovski gremiji, ki razpolagajo z zadostnimi denarnimi sredstvi. Pri nas na Kranjskem imamo povsod le splošne obrtnonadaljevalne šole, izvzemši le gremijsko šolo za trgovske vajence v Ljubljani, ki jo vzdržuje gremij trgovcev. Spričo okolnosti, da prihajajo v splošne obrtnonadaljevalne šole vajenci najrazličnejših obrtnih strok, je seveda jako težko prilagoditi se v pouku posebnim potrebam posameznih obrtov. Ne preostaja drugo, kakor omejiti se v pouku na predmete, katerih poznavanje je potrebno vsakemu obrtniku. Vendar pa si posamezni zavodi pomagajo na ta način, da uvajajo ali posebne tečaje ali pa razrede v višjem letniku učence po oddelkih. Tako imajo pri nas na Kranjskem nekatere obrtnonadaljevalne šole poseben trgovski tečaj za trgovske vajence; ta ureditev se je prav dobro izkazala. Na obrtni nadaljevalnici v Ljubljani pa se od drugega razreda dalje poučuje v treh oddelkih, in sicer se uvrste v prvi oddelk učenci umetnih obrtov, v drugi učenci stavbnih obrtov, v tretji pa učenci mehaniških obrtov. Glede razlikovanja med obrtnonadaljevalnimi in obrtnopripravljalnimi šolami je pomembno, da je pri nas na Kranjskem izredno le v Ljubljani; v obrtno nadaljevalnico, ki je na višji realki, se sprejemajo vajenci, ki so dovršili četrti razred ljudske šole, ostali obiskujejo obrtne pripravljavnice, ki so tri in sicer na treh mestih deških ljudskih šolah. Na deželi imajo obrtnonadaljevalne šole navadno pripravljalni tečaj, v katerega se uvrščajo oni vajenci, ki niso dovršili štirirazredne ljudske šole.

Dolžnost vajencev obiskovati obrtnonadaljevalno šolo ali pripravljavnico nastaja s pričetkom učnega razmerja; preneha pa, kadar je vajenec preстал učno dobo ali pa dovršil šolo. Če učni gospodar ne izpolnjuje dolžnosti, ki mu jih nalaga zakon, mu sme odvzeti obrtna oblast pravico, imeti vajence, more pa mu naložiti tudi globa. Ako pa vajenec po svoji krivdi zanemarija pouk, je po izrecnem določilu obrtnega reda obrtna oblast upravičena podaljšati učno dobo za največ eno leto.

Poleg gremijske šole za trgovske vajence je bilo na Kranjskem v šolskem letu 1905/6 izven Ljubljane 17 obrtnonadaljevalnih šol, in sicer na Bledu, v Cerknici, Idriji, Kamniku, Kočevju, Kranju, na Krškem, v Met-

Dalje v prilogi.

K štirideseti izdaji Kocénovega atlanta za srednje šole.

Objavil Sevnčan.

Slovenci so izvrstni pedagogi ter množe vedno in vedno nemško učno literaturo. Kaj je ustvaril Nemcem Vega, kaj Močnik, katerega učne knjige aritmetiške in geometrijske vsebine se uporabljajo na avstrijskih šolah, počenši od prvega razreda ljudskih šol, pa do osmega razreda gimnazije? Zemljepisni atlas štajerskega Slovenca Blaža Kocéna je ravnokar izšel v 40. jubilejni izdaji in se rabi že 43 let na avstrijskih srednjih šolah, zato je tudi Kocén za nas Slovence neizmerne kulturne važnosti. Slovenec Kocén je sploh prvi avstrijski kartograf, ki je izdal popolni atlant o naši državi. Pred Kocénom je bil v porabi edino le atlant nemškega državljana in geografa Stielerja.

Kocén je bil rojen 24. januarja 1. 1821. v Hotunju pri Ponikvah zelo ubožnim staršem. Po dovršenih po-

četnih šolah je vstopil v celjsko gimnazijo, kjer je mnogo gladu pretrpel. V Gradcu je študiral filozofijo, v Celovcu teologijo. L. 1845. je bil v Št. Andražu v mašnika posvečen. Kot kaplan je duše pasel v Št. Rupertu nad Laškim, v Šoštanju in naposled v Rogatu; od tod je bil pozvan kot namestni učitelj za prirodoslovje na celjsko gimnazijo. Po dveh letih uspešnem delovanju je šel v fizikalni zavod na Dunaj, da bi se bolj usposobil za svoj poklic. Tu je prebil zakoniti izpit iz prirodoslovja in prirodoznanosti. Za tem je služil na ljubljanski gimnaziji in bil imenovan za pravega učitelja.

Kocén je bil „Jožefinec“, torej svobodomiseln in tolerant duhovnik. Ker je le redkokdaj maševal, se je zameril ljubljanskemu ordinarijatu, ki je povzročil, da je bil leta 1855. prestavljen v Gorico. Kocén je bil skozinkoz čudak. Nosil je na poseben način urezane obleke, v društva ni zahajal, ogibal se celo svojih kolegov, in hodil vedno sam. Učencem nasproti je bil strog in navidezno osoren; v šoli ni razumel nikake šale. Imel je

navado, da je med šolskim poukom in predavanjem hodil po sobi in neumno zabeleževal v svoj katalog pike hudomušnim učencem. Čimveč pik je imel kak učenec, tem strogejša je bil prijel pri izpitu. Vendar je bil kljubu svoji navidezni odurnosti blaga, poštena in pravična duša. Doma in kadar je bil prost, se je vedno le bavil z zemljepisjem. V programu goriške gimnazije je objavil l. 1857. svoje prav učeno delo: „Das Klima von Görz“. Leta 1858. so premestili Kocéna iz Gorice na nemško gimnazijo v Olomuc, kjer je izdal istega leta zemljepisno knjigo naslovljeno: „Grundzüge der Geographie“. Odlikuje se posebno po izvrstni metodiki in je doživela do današnjega dne 12 izdaj. To knjigo je popolnil, oziroma razširil naš rojak štajerski Slovanec dr. Konrad Jarc za nadaljša 3 dela. Kmalu za to knjigo, ki je vzbudila med zemljepisnimi strokovnjaki splošno zanimanje, je počel risati in izdajati stenske karte Moravske, Češke in Koroške itd. ter mali atlant. Ti so razglasili njegovo ime po vsej Avstriji in Nemčiji. Za

te svoje zasluge je dobil naslov šolskega svetovalca.

Kocén je bil vedno rahlega zdravja, še najboljše se je počutil v Gorici. V Olomucu je začel bolehati na pljučih in prosil odpusta, ki ga je tudi dobil leta 1870. Da bi lažje nadziral kartografska dela v Hölzlovem zavodu na Dunaju, se je preselil na Dunaj, kjer je stanoval v Hernalsu, a dunajski zrak mu ni ugajal ter bolezen še bolj pospeševal. Umrli je za jetiko 29. maja l. 1871. in je pokopan na hernalskem pokopališču.

Kocén se je bavil z zemljepisnimi študijami že kot kaplan, a svoje delovanje na zemljepisnem polju je začel l. 1858. s knjigo: „Grundzüge der Geographie“. Važnejša kot Kocénova naznačena knjiga so njegova kartografska dela, za katera je gorel. Kakor Vega na matematiškem, baš tako je bil Kocén na kartografskem obzorju samouk in ne strokovnjaško naobrazen kartograf, vendar je dosegel na polju kartografije najsijajnejše uspehe.

Kocénov atlant (Schulatlant für

den Gebrauch an Mittelschulen) je bil izvršen l. 1863. in je štel 48 kart. Bil je mnogo preglednejši in očem prikladnejši kot Stielerjev, zato je kmalu izpodrinil Stielerja iz srednjih šol, v katerih se rabi Kocén že 43 leto. Zadnja štirideseta jubilejna izdaja obsega 84 kart, ter je popolnoma predelana (vollständig neu bearbeitet von V. von Hardt und W. Schmidt).

In kaj smo storili Slovenci, da ohranimo v narodu spomin na tega učenjaka? Dne 16. oktobra l. 1848. so vzdicali štajerski Slovenci nezadno spominsko ploščo na Kocénovi rojstni hiši. Hribarjev narodni kolekar za leto 1899, „Dom in Svet“ (letnik 1898) in „Ljubljanski Zvon“ (letnik 1899) so prinesli kratke črtice o Kocénovem življenju, toda vsestranskega, obširnega življenjepisa iz peresa pisatelja-strokovnjaka pogrešamo do današnjega dne. Niti v Matičnih, niti v knjigah družbe sv. Mohorja ni našel slavni rojak najmanjšega prostorčka. Pojdite se pietete do umrlih učenjakov učiti k Hrvatom in Čehom.

liki, v Novem Mestu, Postojni, Radovljici, Ribnici, Skofji Loki, Smartnem pri Litiji, Trzinu, St. Vidu nad Ljubljano, v Zagorju ob Savi; v Ljubljani je ena obrtna nadaljevalnica in tri obrtne pripravljavnice. Število učencev na vseh obrtnih nadaljevalnicah in pripravljavnih šolah na Kranjskem je znašalo konec preteklega šolskega leta 1907; v Ljubljani sami je bilo 553 učencev. Poleg teh je obiskovalo gremialno šolo v Ljubljani 131 trgovskih vajencev. Zanimivo je vedeti, kako so bili zastopani na deželi izven Ljubljane vajenci posameznih obrtnih strok. Čevljarjih vajencev je bilo 135, mizarjskih 190 (od teh v St. Vidu nad Ljubljano 90), krojaških 79, ključavničarskih 67, klesarskih 15, pekarskih 43, kovaških 64, mesarskih 25, knjigovodskih 4, tiskarskih 8, kolarskih 23, sedlarskih 30, slikarskih 4, plesarskih 2, sodarskih 7, urarskih 8, fotografskih 1, jermenarska 1, sladničarska 2, zidarjskih 19, tesarskih 5, kamnoseških 7, vitnarska 2, dimnikarskih 8, vrvarski 1, usnjarjskih 21, brivskih 6, podobarskih 5, steklarjev in brusilcev stekla 33, tapetnika 2, kavarnarja 2, klobučarski 3, prelece 11, tkalce 1, trgovskih vajencev 105. — Število šol je ostalo v minolem šolskem letu v primeri s prejšnjim šolskim letom neizpremenjeno. Pripravlja se pa za bližnjo prihodnost ustanovitev obrtnih nadaljevalnih šol v Radečah pri Zidanem mostu, v Mengšu in na Jesenicah.

Delavska zavarovalnica zoper nezgode v Trstu, v katere okoliš spada tudi kranjska dežela, je izplačala v poslovnem letu odškodnin v skupnem znesku 874.277 kron, in sicer vdovam, otrokom in staršem zavarovancev 103.131 K, poškodovanim po nezgodah rent v izmeri 643.348 kron, odpravnine za 125.813 kron. Upravni stroški so znašali 138.661 kron, od te vsote odpade razmeroma jako visok znesek za tekoče upravne stroške 106.175 kron, znesek 4.199 kron za razsodišče ter znesek 26.887 kron na stroške, ki so nastali vsled poizvedb pri nastalih nezgodah. Prispevki zavarovancev so znašali skupno 1.544.408 kron. Premoženje zavarovalnice je konec leta 1905 sestajalo iz gotovine v znesku 8.123 kron, iz vlog v znesku 152.058 kron, vrednostnih papirjev v vrednosti 1.905.335 kron, iz hiš, ki so vredne 753.090 kron, iz terjatev na zastalih premijah v znesku 933.430 kron, iz posojil na hipoteke v znesku 1.684.509 kron, iz različnih drugih terjatev in inventarja v skupni vrednosti 9.099 kron. Primankljaj zavarovalnega zavoda, ki je konec leta 1904 znašal 1.271.887 kron, je konec leta 1905 narasel zopet za znatno vsoto 280.311 kron, tako da so presegala pasiva aktiva za znesek 1.552.198 kron. Deficit konstantno rase kljub dejstvu, da se množe dohodki iz premij. V letu 1905 so se dohodki iz premij dvignili za znesek 127.022 K.

Katera obrtna podjetja je smatrati za tovarne? Niti obrtni red niti kak drug zakon, ki se nanaša na obrtovanje, ne podaja definicije pojmu tovarna, dasi je obrtni praksi zopet in zopet treba odločiti, ali je kako podjetje smatrati za tovarno. Vprašanje je zlasti glede nezdognega zavarovanja važno. Če torej nastane dvom v kakem konkretnem primeru, je treba vprašanje rešiti instancnim putem. Najčeste pride od takih sporov tedaj, kadar treba odločiti, ali je kakšnemu podjetniku zavarovati svoje delavce proti nezgodi. Ministrstvo je sicer svoj čas, ko je izdalo izvršilni ukaz k zakonu o nezgodnem zavarovanju, podalo navodila podrejenim uradom, ki pa nimajo moči zakona, in katerih zlasti upravno sodišče ne smatra za obvezna. Nedavno se je upravno sodišče vsled podane pritožbe proti uvrstitvi nekega podjetja med ona, ki so dolžna zavarovati delavce proti nezgodam, v tem mislu zopet izreklo ter hkratu v utemeljevanju svoje odločbe povedalo svoje mnenje glede tovarn. Za tovarne je smatrati podjetja, ki imajo namen, izdelovati ali popolnjevati obrtne izdelke v veliki množinah, ki imajo v ta namen v službi večje število delavcev, zaposlenih po načelu delodelja, v zaprtih prostorih ter vpoablajo pretežno drugačne stroje in motorje, kakor se običajno rabijo v rokodelskih obratih. Pri tem velja kot posebno tovarniškega obrata proti rokodelskemu zlasti investiranje znatnega obratnega kapitala, izdelovanje izdelkov kot blaga za zalogo, nadalje iz delodelja izvirajoče različno kvalificiranje delavskih skupin ter omejevanje podjetnika na vodstvo obrata, ne da bi sam sodeloval pri proizvodnji. Nikakor ni treba, da bi bili v vsakem primeru dani vsi navedeni znaki, prav tako pa ni izključeno, da se smatra kakšno podjetje za tovarniško tudi, če ni dan kateri navedenih znakov, marveč je presojaati podjetje po svojem bistvu in v celoti ter se po tem, ali prevladujejo kriteriji tovarniškega ali rokodelskega obrata, odločiti za tovarno ali za rokodelski obrat.

Glasovi iz Idrije.

Iveri iz zadnje občinske seje. Celoten vtisk. Živimo v dobi delavnosti. Večina odbornikov je jako pridna in vestna. Odskaj delujejo kakor nikdar prej. Jeden hoče prekositi drugega. Hvale vredno. Le škoda, da se včasih jaha na takih malenkostih, ki vse dobre in poštene namene samo osmešijo. In pa malo preveč „po domače“ se nam zdi pri občinskih sejah.

Klerikalni virilisti in saniranje občinskih financ. — Klerikalcem se je po krivici očitalo, da samo vpijejo o slabem finančnem stanju občine, da pa ne povejo, kako bi se to zlo dalo odpraviti. Klerikalni virilisti so pri zadnji občinski seji sijajno dokazali, da niso kaki zlobni kričarji, ampak, da so „možje na mestu“, dobri financirji in iznajdljivi nacionalni ekonomski, za mestno občino pravi rešilni angeli. V tej seji so prišli na dan sicer samo z nekaterimi predlogi, ali sodeč po teh vendar smelo upamo, da se blizu Idriji — zlata doba. Toda dovolj slavošpevov, naj fakta govore. Neumoren virilist Kavčič je ko začel debato združil ves odbor s svojim predlogom: naj se pasji davek zviša od 2 na 6 kron. Kavčiču se vidi, da gleda v bodočnost. Rudnik propada in prišel bo čas, ko ga ne bo več. Pse bodo pa ljudje redili (če ne pride mednje kaka kuga), dokler bo stal svet. Občini se je s tem odprl nov in neusahljiv (in to je glavno!) vir dohodkov. — Manj sreče je imel virilist Goli. Občina naj štedi pri svojih uslužbencih! Čemu treba toliko pisarniških moči, zlasti je prevelika postavka za 2 cestna pometača. Kje na svetu zasluži cestni pometač po 500 kron na leto?! Občinski odbor za sedaj še ni ugodil Golijevim zahtevam; prepričani smo pa, da se bo to zgodilo pri prihodnjem proračunu: naj g. Goli le ostane dosleden kakor že par let sem. Proč s občinskimi uslužbenci, proč s cestnimi pometači, ki samo žro, žro, in žro! — Virilist Didč se je za enkrat omejil samo na kratko vprašanje: kdo kupuje električne žarnice občina ali Kogovšč? Prebrisan Didč je pogruntal, da bi občina lahko mnogo prihranila, ako bi namesto nje Kogovšč kupoval žarnice. V resnici ženjalna ideja! — Torej trije sami gospodje so v eni sami seji pokazali toliko bistroumnosti, da smemo biti upravičeno radovedni na prihodnje seje! Eno pa je že danes gotovo, da „zlato vek zdaj Idrijskom pride“.

Novo posojilo. Predlog, da se najame posojilo v pokritje primanjkljaja, je bil sprejet soglasno. Dvomimo, da bi bili vsi odborniki za posojilo in čudno se nam zdi, da ni nihče imel poguma pledirati za povisjanje doklad; kajti že bližnja bodočnost bo pokazala, da ta sklep — ni bil pameten. „Kdor je dolžan, je na zdravju bolan.“ Erarja bi se ne smelo izpustiti, dokler se še da dobiti kak vinar od njega; zaslužili so ga itak idrijski žulji.

Klerikalnega koncerta na čast sv. Cecilije se je udeležilo tudi mnogo napredne inteligence. Gospoda najbrže misli, da take priredbe niso politične. Toda kdor pozna klerikalce tako natanko kakor jih poznamo mi, ta ve, da je edini cilj njegovega delovanja na katerem koli polju: podjarmiti in ukleniti napredni duh v klerikalne sponke. — Če dobiš vabilo, se nisi zavezan vdeležiti se. Klerikalci itak vabijo vse, kak kalin se že ujame. Kurtoazija mora prenehati, kjer ima trpeti stranka; in stranka trpi gotovo, vsaj moralno, če njeni pristaši delajo štafazo na klerikalnih veselicah. V času, ko narodno napredna stranka napoveduje klerikalizmu boj na življenje in smrt, tako postopanje — ni na mestu. Bojmo se sladkih posvečenih obrazov po starem rimskem izreku: Hic niger est, hunc tu, Romane, caveto!

Godbeno društvo je tudi napravilo veselico na čast sv. Cecilije kot zaščitnice godbe. Pa naj kdo reče, da Idrija ni napredna!

Glasovi z Jesenic.

Občinski proračun za leto 1907 leži razpložen v občinski pisarni. Vsakdo si ga lahko ogleda v navadnih uradnih urah.

Slovensko kmetско društvo. V kratkem se skliče na Jesenice shod kmetovalcev in hišnih posestnikov v svrhu ustanovitve slovenskega kmetškega društva za občino Jesenice. Dvojje in Koroška Bela. Namen društva je: Zasledovati stanovske interese slovenskih kmetov ter jih organizirati za politične nastope v svrhu njih stanovske osamosvojitve. Upamo, da se vabljeni tega shoda polnoštevilno udeležijo. Preteklo nedeljo ni bilo shoda, o katerem ve poročati lažnjivi „Slovenec“. Shod je bil res nameravan, a je bilo prepozno razdeliti vabila, ker bi se bil shod vršil po § 2., vsled česar bi imeli le vabljeni vstop. Zabukovec naj bo

prepričan, da se zadeva povoljno izvrši in če on še toliko kokodajsa po „Slovenca“.

Prvo delavsko podporno društvo je imelo v nedeljo 25. nov. svojo veselico pri „Jeleni“ na Savi. Veselica je bila nenavadno mnogobrojno obiskana, kar je pač očitno dokaz, da veje v zadnjem času med delavstvom nov duh in da vsepajo tudi stvari, ki se ne vrše pod pokroviteljstvom črnega klerikalnega „Strokovnega društva“, kakor je bila doslej navada. Društvo želimo kar največ vspeha v korist svobodomiselnemu delavstvu. Voditelje društva pa svarimo že sedaj pred vsako stiko s tovarniškimi uslužbencem Pongratzom, ker izreče društvo s tistim trenutkom smrtno obsodbo nad seboj, kakor hitro bi začel ta človek vtikati svoje prste v društvene zadeve. Torej pozor in čvrsto naprej! — „Naša moč“, znani klerikalni listič za pomenjevanje delavstva je agitiral in pisal proti veselici delavskega podpornega društva. To je pač najboljši dokaz, da je društvo na pravi poti, ker ga napadajo po listih junaki „Strokovnega društva“ iz vrste Čebuljev, Glavičev in Krivcev.

Ločitev cerkve od države. To je pa zopet nekaj za naše klerikalne bisagarije. Sobotni „Slovenec“ naznaja Jeseničanom s strašnim javljanjem, da je jeseniški župan član izvrševalnega odbora narodnonapredne stranke, ki ima v svojem strankinem programu tudi točko, ki zahteva ločitev cerkve od države. Kaj pa je to tako strašnega, Jeseničani?! Danes je država prava dekla takomenovane katoliške cerkve. Največ državnih davkov se porabi za vzdrževanje cerkva in duhovščine, ki je pač najnepotrebnejši stan na svetu. Večina duhovnikov — za zgled vam služijo Jesenice — porabi svoj štiriindvajseturni prosti čas za hujkanje prebivalstva, ker drugega potrebnega opravila pač nimajo na svetu. In ti mastno plačani ljudje hočejo potem komandirati celo državo, in dobiti vso oblast v roke, da bi še lažje molzli uboge davkoplačevalce in polnili svoje žepce. Kdor stoji na stališču ločitve cerkve od države pa pravi: kdor rabi cerkev in duhovnika, tisti naj ga tudi plača, ker vera je zasebna stvar in državo nič ne briga. Glavna stvar je, da si pošten človek. Veliko je v državi ljudi, ki lahko srečno in zadovoljno žive brez cerkve, a morajo vendar izdajati za to tisočake v obliki davkov. Na Francoskem je pred kratkim izšla postava, ki je iztirala vso duhovščino iz državnih služb ter jih kot take tudi več ne plačujejo iz državne blagajne. Državljanom je dano na prosto voljo, če si hočejo sami vzdrževati dolgo duhovščino na svoje stroške. Torej bodo morali v bodoče ustanavljati verske družbe po načinu kstov. Na naši državi razna društva, če bo seveda kdo čutil potrebo za to. Pri nas bo steklo seveda še veliko vode v morje, predno se bo to zgodilo, ker imamo v državi še preveč zabitih ljudi, od katerih neumnosti se masti hujkajoča duhovščina. Prišlo pa bo enkrat gotovo, kakor gotovo n. pr. čez sto let ne bo duha in ne sluha o Zabukovčevih premodrih možganih.

Zakaj država podpira duhovščino? Kolikor neumnijeje je ljudstvo v državi, tem lažje se ga odira in z njim gospodari. Državne oblasti gredo duhovščini povsod na roko ter jo podpirajo vedno in povsod. Zakaj? Duhovnik slepari ljudstvo v boljše bodočnostjo na „onem svetu“ in mu vedno vbija v glavo slepo pokorščino. No, kmet in delavec mu navadno verjameja ter potrpežljivo pričakujeta veselejših dni na drugem svetu, duhovščina in z njo zvezana državna oblast se pa smejeta radovoljno v pest, ker si na ta način drug drugemu olajšujeta prijetno in udobno življenje, prepučajoč nepoznato nebeško veselje zabitemu kmetu in delavcu. To je torej tista korist, ki jo ima ljudstvo od klerikalne duhovščine!

„Slovenski Narod“ se razprodaje v trafiki g. J. Mesarja na Jesenicah, v trgovini gosp. St. Podpaca na Hrušici in v trgovini gosp. L. Zoreta na Javorniku. **Somišljeniki razširjajte napredno časopisje!**

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. decembra.

Dr. Šusteršičev klub je včeraj pri glasovanju za pomnožitev čeških mandatov na Češkem tako proti Chocovemu kakor tudi proti dr. Kramarjevemu predlogu hladnokrvno glasoval in s tem na sramoten način Čehom poplačal ljubezen in podpora, katero so državnoborski mladočeški poslanci jugoslovanskemu klubu tako radovoljno izkazovali. S tem so dejansko dokazovali slovansko solidarnost in svojo

zvestobo proti vladi in nezvestobo proti češkim bratom in zaveznikom. Narod češki bode vedel ceniti veliko vrednost češko-jugoslovanske zveze. Svobodomiselnih Jugoslovani so glasovali za oba predloga.

Kraljevski dar ljubljanskemu škofu. Izredna velikodušnost, s katero je vlada darovala ljubljanskemu škofu 150.000 kron, je našla med občinstvom primeren odmev. Prava sreča je, da vladni možje ne vedo, kaj in kako govori občinstvo o njih in o tem kraljevskem darilu ljubljanskemu škofu. Kar tem bi bilo tožba zaradi žaljenja na časti in poštenju. Ljudstvo tudi čisto natančno čuti, da je ta dar simptom novega kurza v državi. Prej je veljala vsaj v davčnih rečeh postava, zdaj pa je postava čisto postranska stvar, kadar se gre za močne podpornike vladnega sistema. Dunajska vlada je vzela slovenske klerikalce v svojo službo in jih mora seveda plačevati. Malim možem je vrgla skozi kanal „Zadružne zveze“ 20.000 K, poglavarju je morala seveda bogato plačati in darovala mu je 150.000 K. Zdaj bo ta poglavar že skrbel, da bodo njemu podložni klerikalni poslanci lepo pokorno plesali, kakor jim bo vlada godla. Škof ima kot poglavar klerikalne vojske v sedanjih razmerah veliko moč. Lahko bi se to in ono doseglo v narodnem in gospodarskem oziru, a škof si misli: prva reč je moj žep in je po tem uravnal svoje postopanje. In z uspehom, kajti 150.000 K dobiti v dar, to niso mačkine solze, posebno če se pomisli, kako kruto je vlada postopala s prošnjami za odpis potresnih posojil.

Vesela vest iz tužne Koroške. Slovenci na Koroškem so te dni izvojevali znamenito zmago. Dne 22. t. m. so bile v Spodnjem Dravogradu, v trgu ob koroško-štajterski meji, ki je bil dosedaj v nemškonalnih rokah, občinske volitve. Slovenci so se za občinske volitve skrbno pripravili in so zmagali naravnost sijajno. V III. razredu so dobili Slovenci 100 glasov, nemškutarji 52, v II. razredu Slovenci 30 glasov, nasprotniki 11, v I. razredu Slovenci 11 glasov, nemčurji pa 12 glasov. Slovenci so torej zmagali v III. in II. razredu, v I. razredu so pa propadli samo za en glas! Spodnji Dravograd, dosedanja nemškutarjska trdnjava ob štajterski meji, je srečno prešla v slovenske roke! To je vest, ki bo razveselila vsakega Slovenca. Naj bi Slovenci ohranili to važno narodno postojanko vsekdar v svojih rokah, saj je Spodnji Dravograd ključ do slovenskega dela Koroške!

„Slovenec“ in pogrebna bratovščina sv. Jožefa. Piše se nam: „Slovenec“ z dne 26. novembra je prinesel dolgo klobasarijo o bratovščini sv. Jožefa. Za danes se ne bomo spuščali v podrobno preresetavanje tega spisa, ker bo stvar že o pravem času dozorela in se na pravem mestu pojasnila. Le nekaj malega naj omenimo. Torej pred sedmimi leti je vložil v blagajno tedanji predsednik neko vsoto, pravi „Slovenec“. To je nekaj novega! No, g. P. Velkavrh je bil pač le zato predsednik, da je podpisaval letno poročilo. Presneto lep predsednik, ki le podpisuje, kakor kak cerkveni ključar račune. G. gvardijan frančiškanskega samostana je v navzočnosti dveh prič izjavil, da ni imel samostan nič z denarjem opraviti. P. Velkavrh pa tudi pravi, da ni imel nič z denarjem opraviti. „Slovenec“ trdi, da je imel Velkavrh samo nalogo podpisavati razne kozle. Zaboga, vsaj menda vendar ni sveti Jožef vse lastnoročno oskrboval? Enkrat se trdi, da frančiškani niso imeli nič opraviti s premoženjem — drugič se pa trdi, da so frančiškani izročili premoženje. „Slovenec“ trdi, da je Velkavrh odstopil! Le počasi! P. Velkavrh se je zelo branil, da bi se vršile volitve. Ali se ne spominja viharja, ki je nastal, ko se je upiral novim volitvam, in je moral sam zastopnik magistrata odločiti, da so se potem volitve izvr-

šile? G. P. Velkavrh je potem lahko odstopil, ker ni bil več izvoljen. „Poslano“ trdi, da je novi odbor prevzel premoženje od Velkovrha. Kako je pa to mogoče, ker ta ni imel drugega kot podpisavati letno poročilo? Tudi se je že zadnjič pojasnilo v tem listu nekaj točk, katerih se ogiba teh „več društvenikov“, kakor mačka vrole kaše. Člani pa hočemo brez vse šale izvedeti, kdo je pač gospodaril, kajti eden trdi tako, drugi drugače. Tistih „več društvenikov“ bo morebiti vedelo povedati, na kak način je oživel oni član, ki je že umrl pred nekaj časom — letos pa je zopet prišel plačat letnino. To navado, da bi društveniki umirali in zopet oživali, polagamo novemu odboru na srce, in smo tudi prepričani, da se novemu odboru ne pripeti kaj takega, če so društveniki še tako razburjeni, kakor trdi tistih „več društvenikov“. Če bode ropotanje na občnem zboru, se bode že videlo, katerega bode tisto ropotanje razburilo. Pa za sedaj naj to zadostuje.

Več še nepokopanih članov.

Idrijski klerikalci se hočejo zopet proslaviti z lepim delom. Kakor znano, je dobil učitelj pripravljalnega razreda na idrijski realki Engelbert Gangl od Mohorjeve družbe prvo nagrado 3000 K za najboljšo povest. Oswald je že povedal v idrijskih „Slovenec“ novicah, da mu jih ne privoščijo, sedaj pa čujemo, da nameravajo idrijski klerikalci celo Mohorjevo družbo bojkotirati ter podpirati Jožefovo družbo, ki je nemško konkurenčno podjetje Mohorjevi družbi in res že love klerikalci naročnike za nemško družbo v slovenski Idriji. To menda vse zgolj iz zavisti, ker je Ganglu priznala družba sv. Mohorja prvo nagrado. Dalje pač že ni možno iti v strankarski strasti, v tej so idrijski klerikalci dosegli rekord. Tako početje ni samo največjega obsojanja vredno, marveč je tudi naravnost smešno, znati se nad Mohorjevo družbo, ker je nje odbor prisodil nagrado neklerikalcu. Odbor je razpisal javno nagrado, smel je tedaj za nje tekmovati vsak slovenski pisatelj, in odbor je nagradil povesti po vrednosti, ne da bi poznal avtorje. Upamo, da ta bojkot Mohorjevi družbi ne more škodovati, kakor tudi nemška Jožefova družba ne bo obogatela z judeževimi groši idrijskih klerikalcev.

Duhovsko divjanje v spovednici. Z Notranjskega se nam piše: Če bodo duhovniki še kaj časa tako delali, kakor delajo sedaj, se bo naša Notranjska imenovala tužna Notranjska. Tuga in srd obhaja namreč človeka, če gleda duhovsko divjanje in globoko usmiljenje ga obide s temi ubožnimi žrtvami, s kmetiskim ljudstvom. Kako se že postopa, kaže naslednji slučaj: Na meji naše Notranjske leži prijazna vasica, kjer prebivajo skoro sami napredni možje. Klerikalni vihar buta že dolga leta v to napredno trdnjavo, a vsi navali so se razbili ob kraških stebrih, ki stoje trdno za svoje prepričanje. Glava teh mož je vaški oštir, ugleden in razumen mož. Ker nasprotniki z običajnimi sredstvi niso ničesar dosegli, so se oprijeli drugega orožja. V zadnjem času prihaja pogostoma neka gospoda iz Ljubljane, ki ni pri naših možeh nič priljubljena in pred nekaj tedni je škof osrečel ta kraj s „sve-tim“ misijonom. Škof je naenkrat spoznal, da naš osiveli gosp. župnik, pristen Gorenjec, pošten in dober mož, ne dela tako, kakor novodobni petelini, hujskaci in razgrajči v duhovski obleki in poslal je v to vas znanega jezuita patra Kunstlja in 2 pomagata. Pri enem teh tujih gospodov je bila pri spovedi dekla omenjenega oštirja, soproga njegova je pa trenotek prej opravila spoved pri domačem duhovniku. Sedaj pa čujte in strmite, kaj se je zgodilo. Pater je vprašal dekle, odkod da je in iz katere vasi in pri kom služi. In ko je dekla vse povedala, tudi da služi pri omenjenem oštirju, se je pater zadril: Tako, v tisti črni hiši, v hudičevi luknji služiš? Če ne odpoveš službe, ti ne dam odveze. Dekla je patra zagotavljala, da se v hiši njenega gospodarja nikdar nič napačnega ne zgodi, da se

tam redno moli in da ji daje gospo-
dinja same dobre nauke. To ni vse
nič pomagalo. Pater je potem vpra-
šal, če je bila gospodinja že pri spo-
vedi in pri kom. Ko je dekla pove-
dala, da je bila gospodinja pri doma-
čem gospodu, je pater rekel: Povej
ji, da to nič ne velja; k meni mora
priti in če ne pride, reci ji, da je
svinja!! Dekle je prineslo „ta
suh“ domov. Puncja je bila tako
preplašena, da dlje časa ni ničesar
povedala o tem dogodku. Ko bi bila
prej govorila, bi bil nesramni jezuit
najbrž ušakal posebno presenečenje.
Šele dolgo potem, ko so jezuitje
odšli, je dekle povedala, kaj se je
zgodilo. Žal, da je bilo že pre-
pozno za tožbo. Objavljamo pa
slučaj, da vidijo ljudje, kaj se poč-
nja po spovednicah in kake božje
nauke razširja jezuitje med mirnim
ljudstvom. Pošteni gospodarji —
svarite svoje otroke in svoje posle
pred črnuhi. Opazovalec.

— **V Dolenjsko-topliškem kon-
sumu straši.** Že nekaj dni gre po
topliški dolini žalostna novica, da v
konsumu straši. Cele noči baje neki
zli duh pili in žaga ob železo tako,
da v obližju stanujoči niti spati ne mo-
rejo. — Kaj neki to pomeni? Gotovo
se že hudobni peklenski duhovi ve-
sele prelepili razmer v našem kon-
sumu. Morda so našle celo besede,
izgovorjene na prižnici v začetku tega
leta, da ima konsumno društvo v pre-
tečenem letu čistega prebitka čez
3000 K, tako hud odmev, da so pri-
čele sedaj, ko se je dobiček izpre-
menil v 45 tisoč K primankljaja,
razsajati po noči nad neresnico, ki je
imela najbrže namen le varati že itak
ubogo, preslepljeno ljudstvo. — Za-
kaj konsum je po mnenju gospodov
edina sila, ki vzdržuje klerikalno
stranko. Če pade konsum, pade tudi
trdnjava. Vse je šlo lepo gladko, dok-
ler je vodil knjige kaplan g. P.
Natlačen. A ko je on odšel in bi
moral prevzeti novodošli kaplan knji-
govodstvo, se je takoj spoznalo kje in
kakšen je dobiček, kolik je prebitek?!
Nato je zavrelo in sedaj vre. Odbor-
niki se prepirajo, dolže drug drugega
krivde. Gospod predsednik se je od-
povedal predsedstvu. Kdo naj bo
sedaj predsednik? Nihče noče biti,
dasiravno se ponuja častno mesto
mnogim. Društvo brez predsednika
čaka tako svojega slavnega konca, in
veličastnega pogreba, kjer bodo sve-
tili in peli nadgrobnico gospodje
Jožef Henigman, Ivan Sitar, kateri
bode lahko zastopal tudi občino kot
župan, in drugi. Pa saj ni čuda, da
je ob razmerah kakoršne so tu vla-
dale prišlo tako daleč. Lepe reči bi
se lahko naštele in opisale — pa saj
se jih gospodje sami dobro spomi-
njajo. Opozarjamo slavno sodišče da
se nekoliko ozre na topliški konsum
in pregleda, če je vse to kar se go-
vori in sliši resnica, da tako prepriči
veliko zlo, katero utegne nastati, če
se še nekaj časa tako dalje vleče.
Dolgo itako ne more več iti, zakaj
vsakar stvar, ki se nagiblje — pade.

— **Novi šolski in učni red** je v
veljavi sedaj. Treba je in bode raz-
nih novih tiskovin. Opozarjamo vse
pristojne činitelje, da so ob tem ak-
tualnem prašanju čuječi ter da ne
bodo pripustili, da bi se naš jezik
spet zapostavljal, kakor je to že
tako navada ob takih prilikah. Vsi
krajni šolski sveti, vsa šolska vodstva
itd. na Slovenskem, bodite vsi
marno pazljivi na braniku
naše narodnosti!

— **Razmere na celjski gim-
naziji** so naravnost neznosne za slo-
venske dijake. Ravnatelj Proft pri-
tiska povsod, kjer le more, na Slo-
vence, saj je celjski mestni oče in
kot tak mora z vso navdušenostjo
delovati proti slovenskim dijakom.
Naravnost nesmisel je, da jih poučuje
človek, ki agitira z vsemi silami za
šulferajnsko šolo. Kako sovražen je
Proft slovenskim dijakom, dokazuje,
da je pred 2 leti dobilo 25 sloven-
skih gimnazijev karcera, ker so šli v
„Narodni dom“ k „slovenskemu raju“.
— Po šolskem redu je dovoljeno di-
jake obiskovati plesne vaje. Proft
jih je pa Slovincem prepovedal!
Tudi ne smejo v telovadnici imeti
sokolskih hlač in srajc, dočim je bilo
pred njim vse to dovoljeno. Na Prof-

tovi strani stoji zvesto profesor
Kurz, istotako silno sovražen Slo-
vincem. Pred nekaj časom so mu
bile pobite šipe. Obdolžil je takoj
slovenske dijake, da so mu jih po-
bili, preiskava je pa dognala, da so
bili takrat vsi slovenski dijaki doma
in da jih je pobila nemška drhal z
namenom, da bi padel sum na Slo-
vence. Sicer je na tej gimnaziji ne-
kaj dobrih nemških profesorjev, a te
sovražijo nemški dijaki. Prav bi bilo,
če bi se naši poslanci pobrigali za te
škandalozne razmere, ki kriče po sa-
niranju. Če bi kaki slovenski profe-
sorji z nemškimi dijaki uganjali take
reči, kot Proft in Kurz s slovenskimi,
moral bi izginili čez noč. Tu pa
smeta nemška nacionalca pred vso
javnostjo početi, kar hočeta, in ne
skrivi se jima las za vse njihove
krivice.

— **Kako je okrajni glavar v
Brežicah razdeljeval podpore?**
Namestništvo v Gradcu je l. 1990.
dovolilo iz „zaklada zoper bedo“
6000 K podpore po viharju poško-
dovanim posestnikom v okraju Kozje
ter poslalo ta denar okrajnemu gla-
varju v Brežicah Juliju pl. Vi-
stariniju, naj to vsoto razdeli med
podpore potrebne posestnike. Okrajni
glavar je kasneje predložil izkaz o
razdelitvi podpor namestništvu v
Gradcu. V tem izkazu je navedeno,
da je v občini Buče razdeliti 1340
kron, dočim se je v tej občini tak-
tično razdelilo samo 190 kron; v
občini Drensko rebro bi se imelo
razdeliti 570 kron, razdelilo pa se
je samo 100 kron; v Virštajnu bi
se moralo razdeliti 250 kron, raz-
delilo se jih je pa samo 30 kron.
Razložek med dejansko in izkazano
razdelitvijo v teh občinah znaša torej
1840 kron. Tako piše „Novi Slo-
venski Štajerc“ in vprašuje, kam je
prešel ta denar, ki je v uradnem iz-
vestju izkazan, da se je razdelil, de-
jansko ga pa nihče ni prejel. Stvar
je precaj temna in okrajni glavar
Vistarini v Brežicah bi storil dobro,
ako bi pojasnil to temno zadevo.

— **Sodne vesti.** Sodni pristav
dr. Henrik Toman v Ajdovščini
je premeščen v Gorico. Za sodne
pristave so imenovani avskultanti dr.
Anton Marinca za področje tr-
žaškega višjega deželnega sodišča,
dr. Leopold Jerovšek za Pazin,
dr. Josip Leoncellis za Ajdov-
ščino, Franc Vidmar za Matovun
in Franc Požega za Kanal. Kan-
celijski predstojnik pri okr. sodišču
v Novem mestu g. Josip Lošak
je imenovan za vodjo zemljiške knjige
in premeščen v tej lastnosti v Il. Bi-
strico.

— **Za pravnega praktikanta**
pri deželnem sodišču v Gradcu je ime-
novan absolviran pravnik g. Josip
Tombak.

— **Profesorska vest.** Gospod
Ivan Leban, profesor na žen-
skem učiteljskem v Tridentu, je po-
maknjen v VII. čin. razred.

— **Železniška vest.** Predstoj-
nik sekcije železniškega vzdrževanja
na Zidanem mostu je postal inženir
Evgen Stern namesto dosedanjega
predstojnika stavbnega komisarja
Alojzija Jabra.

— **Skušnjo usposobljenosti**
so prestali v Mariboru gg. in gospo-
dične: Henrik Družovič (Ptuj) za
meščanske šole; za ljudske šole: Ma-
rija Gajšek (Kalobje), Marija Pau-
lošič (Nova cerkev), Josip Žager
(Celje okolica), Antonija Ježovnik
(Mozirje), Andrej Leskovšek (M.
Puščava), Friderik Lešnik (Poljčane),
Sestra A. Železnik (Sv. Peter p.
M.), Francka Podobnik (Sv. Bene-
dikt v Slov. gor.), Štefanija Šeligo
(Videm), Fran Šegula (Majšperk),
Justina Coretti (Fram), Marija
Colnerič (Brunsee), Franc Fink
(Sv. Urban p. Pt.), z odliko, Martin
Koren (Nova cerkev p. F.), Franc
Košir (Ptuj okolica), Anton Kova-
čec (Št. Vid p. P.), Ana Mešek (Sv.
Marjeta), Radovan Mejovšev (Reka),
Marija Pirkmajer (Fram), Martin
Stante (Celje okolica), Jožef Va-
lenčič (Celje okolica), Gustav Vo-
dušek (Trbovlje-Vode).

— **„Osa“.** Štev. 4. Vsebinska:
Gospa tercijski. — V prijateljskem
krogu. — Župnika Pečenkarja ne-
rodne sanje. — Köpenick v Zagrebu.
— Iz pridige k. . . . kega župnika.

— **Klerikalnih bakov koračnica** itd.
— Podobne: Usmiljeni lovec. — Od-
kritosrčni berač in skopi Bisagar.

— **Iz pisarne slovenskega
gledališča.** Nocoj se poje novo-
vprizorjena Bizetova romantična opera
„Biseri“. — Za terek se pripravljajo
komedija „Marietta“ italijanskega
pisatelja Giulia Gallina. V naslovni
ulogi nastopi naša prva naivka, gospa
Barjaktarovičeva, ostale večje
vloge so v rokah gospe Danilove
ter gospodov Danila, Verovška
in Dragutinoviča.

— **Družba sv. Cirila in Me-
toda v Ljubljani** opozarja vse za-
vedne Slovence, da so v dveh raznih
vrstah že izšle družbine razglednice,
namenjene za Božič in za novo leto.
Posamezne razglednice se bodo pro-
dajale pri trgovcih po 10 v. komad.
Trgovcem dovoljujemo radi primeren
popust; vendar tega opozarjamo, da
oddajamo razglednice le proti goto-
vemu plačilu in ne pod 100 komadov
skupaj. Naročila naj se naslov-
ljajo na: „Vodstvo družbe sv. Cirila
in Metoda v Ljubljani“. Slovenci!
Segajte po tem domačem in ob enem
toliko domorodnem blagu.

Vodstvo družbe sv. Cirila
in Metoda.

— **Miklavžev večer.** V sredo,
dne 5. t. m. priredi ljubljanski „So-
kol“ običajni „Miklavžev večer“ v
telovadnici „Narodnega doma“. Za ta
večer je sveti Miklavž že napovedal
svoj osebni nastop v sijajnem sprem-
stvu. Spremljal ga bode nežumili
venec rajskih angeljcev, seveda pa
pripelje seboj tudi kopo vkljenjenih
hudobcev. Ob tej priliki obdari pridne
z nebeskimi slaščicami, poredneža pa
pouči in posvari, ali pa pusti po
hudobnih odvesti v pokorišče. Da se
pa sv. Miklavž skaze posebna čast,
svirala bo med programom popolna
Društvena godba. Posebna darila naj
se oddajajo pri gospe Sešarkovi v
Šelenburgovih ulicah. Imena naj se
veliko in vidno pišejo. Pričetek bo
ob polnočnem. Vstopnina za člane in
nečlane 50 vin., otroci so prosti.

— **V spomin Simona Gregor-
čiča.** Ob začetku seje odbora družbe
sv. Mohorja dne 29. novembra se
je družbeni predsednik, preč. gospod
Jan Vidović s srčnimi besedami
spominjal nenadne smrti našega od-
ličnega pesnika S. Gregorčiča in
izrazil sožalje družbenega odbora ob
bridki izgubi, ki je zadela naš narod
slovenski. Odborniki so se v znak
sožalja dvignili s sedežev.

— **Pevsko društvo „Slavec“**
ima v nedeljo dne 2. decembra
pevski večer v prostorih Aurove
restavracije v Volfvovih ulicah. Društ-
veni člani in gostje dobro došli.
Vstopnina ni.

— **Pevskega društva „Ljub-
ljane“** izvanredni občni zbor, ki se
je vršil v sredo dne 28. listopada
v restavracijskih prostorih „Narod-
nega doma“, je bil jako številno ob-
iskan. Vsi člani društva so bili
navzoči. Vrednotenje predstoj-
nika je vodil občni zbor podpredsed-
nik gosp. Rado Šturm, ki je v
svojem pozdravnem govoru orisal
namen zborovanja, ter konstatirajoč
sklepčnost prešel na dnevni red. Kot
prva točka dnevnega reda je bila
volitev predsednika in podpredsednika.
Na predlog g. Juvana, ki so ga
podpirali tudi gg. Kobal, Pavšek
in Vovko izvoljena sta bila ob ži-
vahnem odobravanju soglasno pre-
sednikom g. Rado Šturm, podpred-
sednikom pa g. Slavoj Poljšek.
Tretja točka dnevnega reda je obe-
gala premembo pravil, ki jo je ute-
meljeval g. Rado Šturm. Predlog je
bil sprejet. Pri četrti točki raznote-
rosti se je razmotrivalo največ glede
6. prosinca 1907 vršee se društvene
petnajstletnice. Ker se ni na to ogle-
nil nikdo več k besedi je zaključil
predsednik, pozivljajoč pevce do
vstrajnega dela, izvanredni občni zbor.

— **„Miklavžev večer“,** ki ga
priredi jutri pevsko društvo „Ljub-
ljane“ v areni „Narodnega doma“,
obeta biti na podlagi bogatega spo-
reda vrlo zabaven. Pripomniti mo-
ramo, da je začetek določen na 5.
uro popoldan, vsled česar je dana
starišem jako ugodna prilika, da se
ga s člani svojih rodbin in otroci
lahko udeleže. Arena bo dobro kur-
jena. Vstopnina 60 v. Člani in otroci
v spremstvu starišev so pa vstopnine
prosti.

— **Ljubljanski prostovoljno
gasilno in reševalno društvo** pri-
redi na Stefanov dan, t. j. 26. t. m.
običajno božičnico na korist bolniški
blagajni tega društva. Da bode uspeh
božičnice tem ugodnejši, dovolili si
bodo prihodnje dni nekateri člani
znane p. n. dobrotnike društva ob-
iskati ter se že danes prav toplo pri-
poročajo njihovi blagorajlonosti.

— **Pevski klub c. kr. poštnih
in brzojavnih uslužbencev v
Ljubljani** priredi 5. decembra t. l.
„Miklavžev večer“ v dvorani „Pun-
tigamske pivnice, Turjaški trg. št. 1.
Miklavž s svojim spremstvom nastopi
točno ob polnočnem zvocer. Na več-
eru svira godba. Vstopnina za osebo
20 v, otroci, ki pridejo s svojimi ro-
ditelji, so vstopnine prosti. P. n.

stariši, ki žele, da dobé otroci po-
sebna darila od Miklavža, naj jih
prinesejo tisti dan od 4. do 7. ure v
„Katoliški dom“ I. n.

— **Mestno drsališče.** Mestna
občina ljubljanska je prevzela drsa-
lišče in ribnik pri Tivolski graščini v
lastno upravo. Pristopen bode sedaj
ta prostor vsem slojem prebivalstva
brez razločka narodnosti. V interesu
zdravju koristnega in zabavnega
športa drsanja in vesljanja, ki ga
moderno in napredno mesto Ljub-
ljana nikakor ne more pogrešati in z
ozirom na velike troške in breme, ki
si ga je naložila mestna občina s tem
podjetjem, pričakovati je, da se pri-
jatelji tega športa v obilem številu
opirajo v vsak po svojih močeh pod-
pirajo nadaljnji razvoj tega podjetja.
Letne vstopnice se dobivajo pri
mestni blagajni in pri hišniku na
drsališču, dnevne karte pa pri bla-
gajni na drsališču. Staršem in prija-
teljem mladine se nudi sedaj, ko se
bližata Miklavž in Božič, najlepša
prilika, podariti mladini kot primerno
darilo letno vstopnico za drsališče.

— **Posestniki rakev** na poko-
pališču pri Sv. Kristofu so sklicani
vsled razglašene mestnega magistrata
št. 31818, z dne 7. novembra t. l., da
se posvetujejo o primerni prehodni
dobi onih rakev in grobnice, katere
se niso prenapolnile, in sicer na
dan 5. decembra t. l. v veliko dvorano
„Mestnega doma“. — Posestniki ra-
kev in grobnice, kateri so svoje pra-
vice že od julija 1904. sem z vlogami
in protesti izražali, opozarjajo se, da
se snidejo omenjeni dan k temu
posvetovanju, da se na tem zavza-
mejo glede nadaljne porabe še ne
napolnjenih rakev in grobnice, katere
so si napravili s tolikimi stroški.
Akoravno je bilo pokopališče pri Sv.
Kristofu tako nenadoma zaprto, z
motivacijo, da je zemlja že prena-
polnjena z organičnimi snovmi, vendar
se pa ta ukrep ne more raztežati na
rakeve, posebno tiste ne, katere še
niso polne. Posestniki rakev so imeli
premalo časa napraviti si novih ra-
kev na pokopališču pri Sv. Križu.
V vseh drugih mestih se jemlje v
takih slučajih oziroma posebno na one
grobnice, katere odgovarjajo predpi-
som v zdravstvenem in stavbno-teh-
ničnem ozirom, ter se dovoli za pre-
mestitev v celoten rok. Zato bi bilo
na mestu, da bi se premetitev rakev
polagoma izvrševala, da bi se mogle
med tem časom napraviti nove rakeve
na novem pokopališču — Pokopavanje
mrtevcev se je protestantski občini
na njenem starem pokopališču še na
nedogleden čas dalje dovolilo, z mo-
tivacijo, da se v tem kraju v dogled-
nem času še ne bo zidalo, oziroma
mesto razširjalo. Pri Sv. Kristofu se
ne bo in še tudi ne sme določeno
dobo zazidavati, zato ta ukrep ni-
kakor ni na mestu, ter se vsled tega
vabijo vsi posestniki rakev, da se
tega posvetovanja mnogobrojno ude-
leže, ter na njem izrazijo in zahte-
vajo, da se jim dovoli primerna doba
pokopavati svoje mrtevce v stare, še
ne napolnjene rakeve pri Sv. Kristofu,
ter da se jim odmeri primeren rok
za napravo novih grobnic na novem
pokopališču.

**Zadruga gostilničarjev, krč-
marjev, kavarnarjev, žganjetoč-
nikov in izkuharjev** v Ljubljani je
imela v četrtek popoldne v veliki
dvorani „Mestnega doma“ izreden
občen zbor, ki je bil prav dobro ob-
iskan. Navzočih je bilo do 250 članov.
Načelnik g. Tosti je pozdravil ude-
ležnike in otvoril zborovanje. Pred-
stavil je g. Franchettija kot na-
čelnika zveze kranjskih obrtnih za-
drug, združenega inštruktorja g. dr.
Blodiga ter zastopnika politične
oblasti g. Jančigaja. Opozoril je
navzoče, da delujejo za povzdigo svo-
jih stanov. Nato se je prečital za-
pisnik zadnjega rednega občnega
zboru in se odobril. O ureditvi cene
piva je poročal g. Novak. Ako Ljub-
ljana potrebuje na leto 50.000 hl.
piva in bi se to pri vrčku l. kr. dražje
točilo, bi imeli gostilničarji 200.000 K
več letnega dobička. To povišanje se
mora izvršiti povsod. G. Trontelj
se je tudi zavzemal za to povišanje.
Večje gostilne in restavracije že itak
točijo pivo po 11 in 12 kr. vrček,
istotako ga morajo tudi manjši go-
stilničarji. Naj se kaznuje oni, ki bi
je točil pod 11 kr. Za predlog sta
govorila še gg. Zajc, Dachs. Dachs
je dejal, da bo povišanje cene
piva jako dobro vplivalo
na delavske sloje, ki bodo
lahko prisiljeni potem na
svoje delo dajalce, da jim povi-
šajo plačo! Kaki katoliški backi
bodo že verjeli tem besedam, ki jim
jih bo kvasil Dachs, kadar bo na kato-
liški podlagi kandidiral v občinski
svet in trgovsko zbornico. G. Jan-
čigaj opozarja, da bi šlo to podra-
ženje nekoliko predaleč; naj se ne
priušča na gostilničarje, in naj bi se
ne sklepalo o tem. Ne strinja se, da
bi zadruga posegala v osebne gostil-
ničarske zadeve, kar se je zdelo neum-
nevno g. Tostiju, češ zakaj ne bi
smeli gostilničarji povišati cen pijače,
če smejo mesarji zviševati cene mesa.

G. Bergant je dejal, naj bi se vsi
gostilničarji zavezali, da plačajo po
5 K v mojštrsko bolniško blagajno,
če bodo pivo točili ceneje nego po
11 kr. vrček. Predlog Novakov je bil
sprejet z dostavkom da se vse pivo
tudi ono čez ulico podraži s 1. ja-
nuarjem 1907. 5 K plača, kdor hoče.
Glede ureditve prodaje smodk in sval-
čie v gostilnah je poročal g. Dachs.
Predlagal je, da se s 1. januarjem
1907 ustavi prodaja smodk po vseh
gostilnah toliko časa, dokler fin. mi-
nistrstvo ne odgovori na resolucijo
zadnjega občnega zbora v tem ozirom
oziroma dokler ne da zopet onih pra-
vic, ki so jih nekdanji imeli gostilni-
čarji. K tej točki so govorili še gg.
Franchetti, Zajc, Trontelj.
Predlog je bil sprejet. O spremembi
§ 4. združnih pravil je poročal g.
Trontelj. Predlagal je, naj plača
v zadrugo mesto 10 100 K vsak, kdor
začne gostilničarski obrt. Sedanjih
članov ne zadene to. Za zvišanje te
vstopnine se je zavzemal tudi dr.
Blodig, toda ustanovili naj bi se
dve vstopnini. Kdor hoče sam izvr-
ševati gostilničarsko obrt, naj plača
100 K, zakupniki pa po 150 K, iz-
vzemši one, ki nadomeščajo vdove
ali mladoletne. Kdor hoče poleg ene
gostilne imeti še eno, plača tudi 150
K. Kdor pred pretekom enega leta
proda koncesijo, plača tudi 150 K.
Kdor opusti obrt in jo pred 6 me-
seci zopet začne, ne plača nič vspre-
jemnine. (Zadnji predlog je bil Dachs
o v.) Sprejet je bil predlog Tront-
ljeve. Glede proste policijske ure je
poročal g. Tosti. Doslej so imeli
gostilničarji in kavarnarji vsako leto
o Božiču, Novem letu in pustni večer
odprto vso noč. Lansko leto so jim
pa to prepovedali. Naj se sprejme
resolucija, da deželna vlada vpliva
na magistrat, da da gostilničarjem
prosto celo noč o Božiču in Novem
letu. (Dachs se je moral pri tej pri-
liki zaleteti v „Narodni Dom.“) Isto-
tako naj se sprejme resolucija, da se
vedejo kuponi, ki jih naj za vsako
uro plačajo gostje, če hočejo čez po-
licijsko uro biti v gostilni. Sprejeto.
Glede prvega kranjskega gostilničar-
skega shoda v Ljubljani je govoril g.
Zajc. Potreben da je, da se vsi
kranjski gostilničarji združijo v krepko
organizacijo. Odbor zadruge ljublan-
skih gostilničarjev se je zavzel, da se po
nižjeavstrijskem zgledu priredi kranjski
gostilničarski shod. Naj se izvoli pri-
pravljalni odbor, ki naj dela na to, da
se shod vrši prihodnjo pomlad. G. dr.
Blodig se je zavzemal, naj bi se
po vsem Kranjskem ustanovile stro-
kovne zadruge gostilničarjev, kar bi
pospeševalo ta shod. Sprejet je bil
predlog Zajceve. V pripravljani
odbor se pokliče poleg sedanjega za-
družnega odbora še pomožni odbor.
O prodaji piva v steklenicah je po-
ročal g. Tosti, ki se je zavzemal
zato, da pivovarnarji ne bi smeli pro-
dajati pivo v zabojih privatnim ose-
bam. Pivovarnarji so se že zavezali
to storiti od 1. novembra t. l. dalje.
Članov dolžnost je, da pazijo na vsak
slučaj, če bi se prodajalo pivo pri-
vatnikom. Katerega pivovarnarja se
zaloti pri tem, se ga bojkotira. O ba-
rantijah s koncesijami in njih po-
deljenju je poročal g. Dachs. Predla-
gal je, naj se naprosi mestni magi-
strat, da prepriča vsako zlorabljanje
koncesij. Sprejeto. Glede privatnih
izkuhov in vinočev je poročal g.
Zajc. V Ljubljani imajo nekatere
ženske po 20 do 30 oseb na hrani in
delajo s tem obšutno škodo gostilni-
čarjem. Mestni magistrat te pozivlja,
da stori potrebne korake v obrambo
gostilničarjev. Nato je govoril na-
padel kmetijsko družbo zaradi na-
meravane ustanovitve založne kleti
v Ljubljani in zaradi vinskih posku-
šenj. Kmetijske družbe kot mešetarja
med vinorejcem in gostilničarji ni
treba. Nato je napadel v najostrejšem
tonu Tirolce in dalmatinske mi-
lijonarje, ki uganjajo nesramno kon-
kurenco, ko prodajajo vina po iz-
redno nizki ceni, s čimer hočejo uni-
čiti domače gostilničarje. Zastopnik
bratov Novakovičev g. Jakob
Bole je protestiral v varstvo svojega
gospodarja, da bi se trdilo, da se v
gostilni Novakovičev v Sodnijskih uli-
cah uganja nesramna konkurenca, ker
se tam točijo pristna vina po nizki
ceni. Da predgovornikove besede lete
na to gostilno, ve vsak, kdor pozna
razmere. Kar je pa predgovornik pre-
več rekel, bo že dajal odgovor dru-
god. Tu je nastal silen vihar v dvo-
rani. Dachs, ki je predsedoval, je
vzel govorniku besedo, zadaj so pa
vpili: Ven ž njim! Dasi je gos-
pod Bole kazal postavno pooblasti-
stilo, mu Dachs ni dovolil več govora.
Glede privatnih izkuhov je izjavil g.
Jančigaj, da se magistrat drži
vedno le zakona. Od takih izkuhov
se sicer pobira davek, koncesije pa
ne potrebujejo. Pri raznoterostih se
je načelniku g. Tostiju naklonila
nagrada 600 K za njegovo uspešno
delovanje za zadrugo. G. Zajc je
govoril glede položaja za steklenice,
ki jih dajo gostilničarji čez ulice.

Končno si je g. Tosti privoščil časopisje, češ, da dela združbo s tem, da brezobzirno priobčuje razne pretepe in druge podobne gostilniške dogodke ter izrazil željo, da bi se to v prihodnje docela opustilo, ker je na škodo gostilničarjem. Gosp. Tosti nam gotovo ne zameri, če mu povemo, da tistih gostilniških pretepev nismo krivi mi! Če bi se g. Tosti obrnil na drugo addresso?

— **Koncert na korist Gregorčičevemu spomeniku.** Opozarjamo še enkrat na koncert, ki se vrši jutri zvečer v hotelu „Ilirija“ za fond Gregorčičevega spomenika. Gostilničarji prepustijo vsi vstopnino za ta namen ter bo godbo sam plačal, ne da bi se vsled tega zvišale cene pri jedi in pijači. Seveda se preplačane vstopnine hvaležno sprejmejo. Načujemo se, da se zavedno slovensko občinstvo odzove v mnogobrojnem številu.

— **Novi del domobranske vojašnice** so z današnjim dnem izročili v uporabo domobranski upravi.

— **Deželna vinska klet v Ljubljani** pod kavarno „Europa“ se zopet odprla prihodnji četrtek, dne 6. t. m. in bo torej prva jesenska vinska pokušnja zvečer od polnočnih do desetih. Pri tej priliki se bodo razprodajala na vinski razstavi preostala vina v steklenicah in nekaterih vrstah tudi v sodčkih.

— **Higijena v cerkvi.** Ta nadpis bi moral biti v „Narodu“ stereotipen toliko časa, dokler se razmere popolnoma ne obrnejo na boljše. Kdor nastopa očitno, kakor: uradniki, častniki, duhovniki itd., vsak mora pričakovati javne kritike. Kritika, ki je objektivna, nepristranska in pravična, je tudi koristna in potrebna! Osebnosti tu ne smejo priti v poštev! — Sedaj pa preidemo k predmetu. Moja teta je bivala preteklo poletje na letovišču. Vabila me je večkrat, naj jo obiščem, ako ne za več časa, vsaj za par dni, za soboto in nedeljo. Prišel sem torej v soboto popoldne in ostal tamkaj čez nedeljo. V nedeljo dopoldne sva bila pri deseti maši v župni cerkvi. Službo je opravljal župnik sam. Propoved je bila zmerna in stvarna brez psovjanja na liberalne knjige in novinarstvo. Cerkev, sicer ne velika, je bila lična in dokaj prijazna. Ali nekaj sva opazila s teto: pri vseh oknih in v vsakem kotu so visele več let stare pajčevine. Nad leco — na strešici — pa je bilo prahu več kakor za prst na debelo!

— Tla, sicer kamenita, pa gotovo niso bila že najmanj eno leto pometena in posnažena, kar bi se bilo jako lahko zgodilo, ker voda teče ne predaleč od župne cerkve! To delo je sicer stvar cerkvenikova — a ukazati se mu mora od kompetentne strani! — Na stenah je sicer prbit napis, da je prepovedano pljuvati po tleh — a kmet se tega ne drži. Tem manj v slušaju, če so tla itak nesnažna! Blagoslovljena voda v kropilnikih je bila motna in na dnu kamnov so se videle smeti in lupine zidu, ostanki od že davnega beljenja cerkvenega, kar je dokaz, da se ti kropilniki sploh morebiti še nikdar niso radi snažnosti izpraznili! Z umazano, četudi blagoslovljeno vodo, se raznesejo lahko nalezljive bolezni! Kaj je bilo med gostim prahom v cerkvenih klopek, o tem sem se prepiral v nedeljo ponoči, ko radi nemirnega, malega mrčesa tako dolgo nisem mogel zaspati, da se nisem prav do dobrega preoblekel!!

— **Nesreča kolesarjeva.** Ko se je včeraj peljal mimo Mahrove hiše Martin Žirovec, vrtnar blaznice na Studencu, na kolesu, zlomilo se mu je sprednje kolo in Žirovec je padel s tako silo na tla, da je nezavesten oblašal. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v dež. bolnico.

— **Od kod ime Trzin (Tersain) pri Mengšu?** Piše se nam: Kar je dandanašnji sedmina t. j. pojedina po pogrebih, to je bila pri naših še poganskih pradedih — Slovénih stráva. Josip Jurčič ima pri svojem Tugomeru na koncu razlago, da je „stráva“ — gostovanje mrtvecu na čast, katera se je često godila po „trizni“ — in trizna je borba mrtvecu na čast; Kampfspiel. — Poganski Slovéni so imeli pred pogrebom svojih rajnih razne igre: borbe, dirke, gotovo tudi žalostne popevke (kolo-plese) itd. To se je godilo navadno na velikih, neobdelanih ravninah, pašnikih (hutweide). Na Notranjskem je pri trgu Planina velika ravnina, katero je večkrat poplavi reka „Unica“. Porasli del te ravnice se imenuje „gosti log“ — neporasli del, kjer je sama ruševina, trava, pa se imenuje „Trzne“ — „na Trznih“ (ah). Brez vsake sumnje so se na teh tleh obhajale svoje čase „trizne“ in „strave“, od koder je dobil kraj svoje ime, kakor tudi selo na Gorenjskem. — Ruski jezik ima še sedaj besedo „trizna“ v prvotnem pomenu.

— **Pogreša se že več dni župnik turjaški č. g. Miško Hrvat.** Ko je zapustil Turjak, je peljal psa na vrvice. Od tedaj je izginil brez sledu. Ijudje so ga že iskali povsod, koder se ga navadno dobi, a brez uspeha.

Ker je Miško časih malo čuden, je naravno, da so ljudje zanj v skrbeh.

— **Ribniški „Sokol“** ima svoj ustanovni občni shod v soboto dne 8. decembra t. l. ob treh popoldne v prostorih brata Andreja Podboja. Zvečer istega dne priredi „Čitalnica“ v Arkoški dvorani igro „Cigani“ v korist „Ribniškemu Sokolu“. Na mnogobrojni obisk!

— **Gradba železnice Trebnje-Sentjanž.** Stavbno vodstvo te gradbe s svojimi pisarnami se je že ravno naselilo v gradu Grič pri Mirni, ki je last imetnika premogokopov g. Paulina v Ljubljani. Tedaj je vendar nada, da se s to gradbo prav kmalo prične.

— **Tiskovna pravda A. Pongratza proti „Gorenjcu“.** Danes bi se imela vršiti porotna obravnava na zasebno obtožbo g. Antona Pongratza, blaginika bratovske skladišnice na Jesenikah proti g. Andreju Severju, odgovornemu uredniku „Jesenške straže“, radi pregreška zoper varnost časti vsled dopisov v „Jesenški straži“, ki so se tikali zasebne časti g. Pongratza. Obtoženec je po svojem zagovorniku nastopil dokaz resnice. Kakor se nam poroča, je ta obravnava odpadla, ker je zasebni obtožitelj g. Pongratz včeraj brezpogojno umaknil svojo obtožbo in se zavezal plačati vse svoje in Severjeve zastopniške stroške. To tako za dures, pridržimo si pa o tem zanimivem izidu obširneje poročilo.

— **Lokalna železnica Kranj-Tržič.** Podjetništvo Chierici & Picha ima svoje pisarne v Kranju, in sicer v hiši naslednikov firme R. & E. Rooss.

— **Iz Lesca** se nam piše: Občinski zastop v Lescah je v svoji prvi seji novega odbora dne 25. t. m. na predlog svetovaleca J. Gogola soglasno sklenil „uradni jezik občine je slovenski“. V ta namen se s pogojem vljudno pozivljajo vsi predstojeci p. n. e. kr. uradi, predstojništva javnih zavodov in naprav ter avtonomni uradi slovenskih pokrajin, naj svoje dopise izvolijo pošiljati v slovenskem jeziku, sicer se ne bodo sprejemali. Uradni dopisi iz neslovenskega ozemlja, sestavljeni v tujem jeziku, se bodo sicer sprejemali, a na nje se bodo vedno odgovarjalo slovenski. Na tujjezične privatne dopise se ne bo oziralo in tudi ne odgovarjalo. Utemeljevanje predloga. Naša občina leži na slovenski zemlji in tudi njeno prebivalstvo je edino slovensko; da pa naša občina ne bo slovenska le po imenu, marveč da bo slovenska v resnici, pokažemo s tem, da se vpelje čisto slovensko uradovanje. To je naravno in nepristransko, ker s tem se ne godi nikomur kaka krivica. Vsaka oblast naj uraduje, dopisuje ali dopise rešuje v navadnem jeziku, ko jega rabi ondodni narod. Nemški urad naj si s prejetim slovenskim dopisom pomaga na način, kakor storimo mi z nemškim dopisom in pri tem si bo marsikak na tujem bivačju Slovenec prislužil kosček kruha s tolmachenjem. Drugače pa je s predpostavljanimi oblastvi. Njih obje mora biti zmogljiva jezika narodovega, kjer uraduje, ter smo tudi mi po obstoječih predpisih naravnost opravičeni od njih zahtevati slovenskega uradovanja.

— **Nevarnost na jeseniškem kolodvoru.** Na kolodvoru na Jesenikah je občinstvo vsak dan dvakrat v nevarnosti. Zjutraj od 5-42 do 6-46 in zvečer od 9-9 do 9-35 pridejo na Jesenice vselej štirje vlaki: iz Trsta, iz Ljubljane, iz Trbiža in iz Celovca. Ijudje morajo izstopati med vlaki. To je gotovo nevarno. Ker ni čisto nič preskrbljeno za orijentacijo občinstva, se zgodi skoro vsak dan, da vstopajo ljudje v napačne vlake. Pritožb je v tem oziru jako mnogo. Naj bi direkcija odločila posebnega moža, ki bi občinstvu kazal, kje mora iti in naj se preskrbe deske z napisi, v kateri vlak je kje vstopiti.

— **Gospodarski sestanki** so se ustanovili v Zagorju na Notranjskem. Vrše se tedensko menjaje v Zagorju in Knežaku vsak četrtek. Pri teh se bodo obdelavala vsakdanja gospodarska vprašanja. Prvi teh sestankov se je vršil 15. novembra v Zagorju.

— **Košansko pevsko društvo** priredi v nedeljo, dne 2. decembra zvečer svojemu ustanovniku gospodu Francu Severju v St. Petru na Krasu podoknico o priliki njegovega godovanja.

— **Novice s Krasa.** Hudo mežikajo g. Mogočnej bajbe od takrat, ko so rekli, da niso za svojo osebo v sovraštvu z nadučiteljem g. Vugo ter prisegli. Bog jim daj dobro, saj so fajn mož! — „Senki“ kaj pridno romajo iz Smihela, le premalo delujejo še. Ni hudir, kogar nič ne stane, lahko „senkuje“, da si tako lažje dobi zaveznikov za kakšno preganjanje. — Kaplan Lenasi štrajka s tem, da noče učiti otrok veronauka, mu menda šola smrdi. Letos pravijo, da je bil samo enkrat v šoli, in še pravijo, da vera peša, saj ni res, ker gospod že

vejo, kaj delajo — oblasti tudi, ker — molče. — Hudo so plesali kaplan Korle, ko so bili še mladi, tako da se jim še sedaj vrti, ker v svoji onemoglosti nadučitelju ples predbacivajo, čeprav ne zna plesati. O ti sv. arnika — izleči ga. — Lep „gospod“ imajo smihelski gaspud. Jim ga že privoščimo, kakor Petrov novič. Jim pa tudi prav pride, da lažje okrog turajo ter ljudi po nedolžnem tožarijo. — Finih cigare se največ v smihelskem konsumu pokadi. In zakaj bi ne? Saj za to fabriko skrbi več sto žuljavih prav to — in onstran morja. Že prav — gospodom in trabantom kaplanovim cigare, sebi dim in po smrti večno življenje. Blagor tebi, nezavedni kmet, ki ga na svojih grudiš rediš ter s tem podpiráš pohoto. Zato res zaslužiš, da te gre na tem svetu slabo, na onem pa še slabše!

— **Znamenje časa.** Leta 1893. je „Hranilo in posojilno društvo v Ptuj“ zgradilo lepo novo hišo z dvema nadstropjema in z lepo prodajalno v pritličju ter skušalo pridobiti slovenskega železninarja. Žalibog se noben slovenski ponudnik ni oglašil, čeravno je prodajalna oziroma hiša v najživahnejši ulici (Florjanske ulice). Društvo je bilo priporočeno od prodajalno svaku J. Orniga g. Leposchi. Po njegovi smrti je vodila vdova železninski in špecerijski obrt nadalje, ki bujno procvetala. Kmalu se je vdova zopet omožila z nekim Högenwartom iz Slovenske Bistrice, hudi in strastnim hajlovcem. Ta je slovenskega denarja že tako pijan, da slovenske stranke podi iz prodajalne. Na zadnjem danu dansv. Katarine dne 20. novembra t. l. pošlje član ravnateljstva posojilnice v Ptuj sina v to prodajalno, da naj nekaj reči nakupi. Mlečozobi fantalin zareži nad njim z besedami: „Dieser windische Trottel muss gerade heute kommen!“ Tedaj član ravnateljstva posojilnice se v lastni hiši inzultira. To je vrhunec nesramnosti! Komentara k temu ni treba. Vprašamo: Ali res ni dobiti slovenskega železninarja za Ptuj? Ali ni mogoče prodajalne drugemu oddati? Pohajkova lece.

— **Neumestna šala.** Šolarico Kugler iz Debra je vračajočo se zvečer iz Laškega nekdo s svetilko v roki strašil. Otrok se je tako prestrašil, da je smrtnonevarno zbolel in je malo upanja, da okreva. Kako neumestna je taka šala!

— **Zopet polom nemške trdnice.** Firma zlatnine in srebrnine Gspaltl v Ptuj je postala insolventna in ustavila svoja plačila. Vzrok tega poloma je polom Kaiserjev.

— **Pevsko društvo v Braslovčah** priredi v soboto, dne 8. grudnia gledališko predstavo: „Milinar in njegova hči“, zaloigra v petih dejanjih. Začetek ob polu 7. uri zvečer.

— **Lepa jesen.** Ljubeznjiva prijateljica našega lista nam je v dokaz, kako krasno jesen imajo v Brežicah, prinesla velik šopek najraznovrstnejših pomladanskih cvetlic. Iz Slavine nam je došel tudi lep šopek spomladanskih cvetk v dokaz, kako lepa je tamkaj jesen. V Ljubljani pa megla, da je še solnce ne more premagati.

— **V Ameriki je pobegnil** Ivan Rink ml. z Reke na Cerkjanskem. Revežem je odnesel haje do 40.000 kron. Bil je klerikalec prve vrste.

— **Rohrspalterei v Velikih Munch okrajno glavarstvo Volosko** bo, kakor vse kaže, propadla. O tem se nam poroča z Voloskega: Pred dobrim letom je postavila delniška družba, katere člani so večinoma uradniki okrajnega glavarstva v Voloski in še nekoliko drugih posestnikov v Voloski in Opatiji, med njimi tudi bogati baron Biedermann, v čisto slovenskem kraju, takozvanem „čičarija“ v Velikih Munch nekako tvornico, katera nosi čisto nemški naslov „Rohrspalterei“ „Mune“ r. G. m. b. H. Pravi početnik in predsednik te družbe je sedanji policijski ravnatelj v Trstu, Alfred vitez pl. Manussi-Montesolle, ki je bil svoječasno glavar v Voloski. Kakor se sliši iz zelo zanesljive strani, se je zdaj začelo to podjetje precej majati in najbrže se bo tudi čisto zmajalo. Kar se tiče navadnih delavskih del, so bili v ti tvornici res zaposleni sami domači ljudje. Vse drugače pa je bilo pri uradnikih in nadziralcih, ki so morali biti seveda vsi trdi Nemci. Kaj so pravzaprav mislili, ko so postavili to tvornico v Mune, se sicer ne ve, ali mislilo si lahko, da so s tem hoteli postaviti nov steber za germanski most do Adrije. Ta steber se pa podira in upamo, da se bodo počasi poltrli tudi še drugi stebri, kateri so bili dosedaj tu ali tam na skrivaj postavljeni. V Munch so kakor povsod v takih slučajih govorili, da je naprava v korist naroda. Mi pa predbro poznamo, kaj so Nemci. Ne bo dal Nemec Slovincu kosčka kruha, če ni prepričan, da dobi od njega poglač nazaj.

V ponedeljek so imeli delničarji imenovane tvornice sejo, pri kateri so morali na žalost priti do zaključka, da je najboljšje, če se ves inventar proda. Seji je predsedoval sam Alfred vitez pl. Manussi, ki se je vsled tega pripeljal iz Trsta.

— **Velik koncert** na čast odstopivšemu pevovodji g. S. Bartlu priredi „Slovensko pevsko društvo“ v nedeljo 13. januarja 1907 v koncertni dvorani tržaškega „Narodnega doma“ s sledečim sporedom: 1. A. Nedvied: „Nazaj v planinski raj“, polni zbor. 2. a) Ant. Dvořak: „Golub na javoru“, b) F. Mendelssohn: „Zvončiči ostalo cvijeće“, damski zbor s spremljevanjem orkestra. 3. a) P. Verotnik: „Večerni zvon“, b) H. O. Vogrich: „Lahko noč“, moški zbor. 4. E. Adamič: „Francica“, romanca, moški zbor. 5. Iv. pl. Zajc: „Molitva“, kantata za moški zbor s spremljevanjem orkestra. 6. V. Novak: „Nesrečna vojna“, balada, polni zbor s spremljevanjem orkestra. 7. H. O. Vogrich: „Pri kolovratu“, romanca, polni zbor s spremljevanjem orkestra. Pri koncertu svira popolni orkester c. in kr. pešpolka št. 97.

— **Tržaška posojilnica in hranilnica** obhaja danes svojo petnajstletnico. Posojilnica je imela za časa svojega obstanka 96,118.154 K 77 h prometa.

— **Rojska čitalnica** priredi 16. t. m. v Barkovljah dramatično predstavo. Upizore se Milčinskega „Cigani“. Čitalnica jo povablja gosp. Danila, ki bo pri tej predstavi igral vlogo Radoslava.

— **Kavarna „Prešeren“ v Zagrebu.** Naš rojak g. Feliks Kobal je prevzel znano kavarno „Bauer“ v Zagrebu, ki je bila dosedaj v židovskih rokah. Nahaja se na voglu Ilice in Frankopanskih ulic in je ena najelegantnejših in najbolj obiskanih kavarn v Zagrebu. Gosp. Kobal bo kavarno prenovil in jo prekrstil v kavarno „Prešeren“.

— **„Vest n“ policist.** Pred kratkim je iz Reke pobegnil 23letni mestni policijski stražnik Evgen Mathis, rodom iz Bolcana na Tirolskem in defraviral 33 K 33 vin., poleg tega pa tudi odnesel par čevljev in službeni plašč.

— **Roparski umor.** Kakor smo svoj čas poročali, je 1. junija t. l. 16letni Rudolf Stanič poneveril odvetniku Reinerju kot njegov pisar v Osijeku 310 K, v par dneh zabil ta denar in da bi prišel do drugega denarja, najel v Zagrebu fjakarja Ferda Horvata, ki naj bi ga popeljal v par ur oddaljene Sesvete. Na poti je Stanič Horvata ustrelil, da je padel s kozla, nato pa zdiral z vozom v Sesvete, kjer je hotel prodati voz in konja. Stanič je bil pred zagrebškimi porotniki obsojen na 18letno ječo.

— **Otroci ognjegasci.** V Bahovčevi izložbi poleg Prešernovega spomenika so razstavljene slike otrok Slovence g. Turnherrja, lastnika parne žage v Loškem potoku. Ti otroci so 5. septembra letos v Nemški vasi pri Ribnici z domačo brizgalnico omejili velik ogenj, ki bi bil sicer uničil celo vasi.

— **Maščevanje je sladko — a včasih tudi bridko.** Dinarja Fran Slova in Anton Lampič se že precej časa mrzko gledata. Ko je prvi pred nekaj dnevi Lampičevega brata na cesti srečal, potegnil je iz žepa nož in mu z njim zadal rano. Na to mu pa pride nasproti še Anton Lampič in Slova se ni mogel vzdržati hude jeze. Brez pomisleka naperi samokres in ga namerjenega proti Lampiču petkrat sproži, a k sreči ne zadene. To ga je pa tako togotilo, da je hotel napraviti sovraštvu konec — na poseben način. Šel je sam na policijo in celo zadevo naznanil, češ, nož in samokres je vrge v Ljubljano in močno obžaluje — pa ne čin — ampak, da Lampiča z nobenim strelom ni zadel. — Razburjenega Slova so vtaknili pod ključ in oddali sodišču, ki bode gotovo pomirilo njegove razburkane žive.

— **Premog krađeje.** V zadnjem času so počele hoditi na južni kolodvor razne ženske in otroci, posebno je teh precej v Vodmatu in po Zeleni jami, kar z ročnimi vozički krast premog, ki je deloma last južne železnice, deloma pa zasebnih strank. Nekatero so bile že zaradi tega sodnijsko kaznovane, a še nočejo razločevati, kaj je njihovega, kaj tujega. Tudi te dni je bilo inflantanti zasadenih nekaj teh uzmoviočev. Opozarjajo se vsi, ki bi hoteli še nadaljevati ta brezvestni posel, da se bode proti njim kazensko postopalo. Ako pa bodo otroci, ki nosijo, oziroma vozijo, ukradeni premog domov, mladoletni, bodo imeli mesto teh pa stariši neprimlike pri sodišču, ker dajejo svojim otrokom potuho in jih na ta način navajajo k tatvini.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je pripeljal iz Amerike 60 Hrvatov, Slovencev in Macedoncev. 40 Hrvatov je prišlo iz Heba, 30 Ogrov iz Tirolskega, 24 Lahov se je pa po-

vrnilo iz Kranjskega v svojo domovino.

— **Bankovec** za 10 K je izgubila neka gospodična na potu od glavne pošte po Knafovih ulicah in Bleiweisovi cesti do mestne šole na Vrtači. Pošteni najditelj naj denar izroči v upravništvo „Slovenskega Naroda“.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer koncert v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidl) Kolodvorske ulice. Začetek ob polu 8. uri. Vstop prost. — Jutri zvečer se vrši koncert v hotelu „Ilirija“ (Kolodvorske ulice), in sicer v korist spomenika Simonu Gregorčiču. — Na razna vprašanja se naznanja, da se vrši v četrtek, 6. t. m. po vinski pokušnji koncert v kavarni „Europa“. Začetek ob 9. uri.

— **Ljubljanski sekstet** na lok koncertuje danes zvečer ob 9. uri v „Narodni kavarni“. Vstopnina prosta. — Jutri se vrši koncert v meščanski pivarni (Razberger), Sv. Petra cesta. Začetek ob polu 8. uri. Vstop prost.

— **V restavraciji na kolodvoru** se dobi vsak petek ribji brodet in vsako soboto sveže klobase. Več je izvedeti iz inserata.

— **Izkaz društvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“.** V službo se sprejmejo: 3 poslovodji, 2 potnika, 2 kontrolista, 6 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 3 prodajalke, 7 učencev. — Službe iščejo: 1 poslovodja, 2 knjigovodja in korespondenta, 12 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 11 kontrolistinj, 3 blaginčarke, 3 prodajalke.

— **Jugoslovanske vesti.** — Hrvatski sabor. V včerajšnji seji je sabor pričel razpravo o zakonskem načrtu o varstvu svobodnih volitev. Kot prvi je govoril poročevalec dr. Dušan Popović. Govornik je priporočal zakonski načrt v odobrenje ter razpravljal o posameznih točkah zakonske osnove. Ta načrt je samo del potrebnih ustanovnih reform, ki se morajo šele izvesti. V danih razmerah je bil najbolj potreben zakon o čistoti volitev, zato je tudi saborska večina sklenila, da s tem zakonom prične svoje reformno delo. Zakonski načrt temelji na teoriji, da je vsaka ingerenca na volilni akt kaznjiva. Posl. dr. Vrbanič je izrazil svoje veselje, da se je predložil zakon, ki zagotavlja svobodo volitev, ter naglašal, da ima ta zakonski načrt samo provizoričen značaj, ker bo z uvedbo volilne reforme, sloneče na načelu spoščne volilne pravice, itak postal brezpredmeten.

V imenu Starčevićancev je govoril dr. A. Horvat, ki se je tudi izjavil za vladno predlogo. Nato so sledile interelacije. Po zaključnem govoru poročevalca drja. Popovičja je odbor sprejel zakon v generalni debati. — Odsek za volilno reformo. V četrtek se je konstitucionalni odbor za volilno reformo v hrvatskem saboru. Za predsednika je bil izvoljen posl. dr. Fran Vrbanič, za podpredsednika posl. dr. Božo Vinčević, za poročevalca pa posl. dr. Ivan Lorković in dr. Živko Petričić.

— **„Zveza jugoslovanskih književnikov in časnikarjev“.** Društvo hrvatskih književnikov v Zagrebu je izvolilo v osrednji odbor Zveze jugoslovanskih književnikov in časnikarjev tele svoje zastopnike: Ljubomira pl. Babića (Gjalskega), pisatelja in narodnega posl. za podpreds. prof. Otona Bošnjaka za tajnika in za odbornika drja. Milivoja Dežmana, urednika „Obzora“, drja. Gjura Šurmina, vseučiliškega prof. in narod. poslanca in Mihovila Nikolića, književnika.

— **Jugoslovanski almanah.** Jeseni l. 1904. ob priliki I. jugoslov. umetniške razstave v Belgradu se je rodila misel, da se izda „Jugoslovanski Almanah“, ki bi naj obsegal reprodukcije najboljših razstavljenih slik in književne doneske pisateljev in pesnikov vseh štirih jugoslovanskih plemen. Almanah bi imel iziti v prvi polovici l. 1905 in sicer v Belgradu. Slovenski književniki so poslali svoje prispevke začetkom meseca januarja l. 1905. Toda pretekli so meseci, leto, a o „Almanahu“ ni bilo duha in sluha. Slovenci smo opeotovano urgirali izdajo, a pomagalo ni nič. Ko smo zahtevali nazaj rokopise, se je nam reklo, da izide „Jugoslov. almanah“ ob priliki II. jugoslov. umetniške razstave v Sofiji letošnje leto. A tudi razstava v Sofiji je prešla, o „Almanahu“ pa ni bilo ničesar slišati. Danes smo dobili obvestilo iz Belgrada, da se je končno vendarle definitivno opustila misel, izdati „Jugoslov. almanah“ in da se pisateljem vrnejo poslani roko-

pisu. Ko „Almanah“ ni izšel v napovedanem času, smo vedeli takoj, da ne bo nikdar zagledal belega dne. In bili smo žalostni ter smo se spominjali onih besed, ki jih je rabil kralj Peter v avdienci jugoslov. umetnikov in književnikov 1. 1904., da smo jugoslovani enaki peči, ki se hitro razgreje, a še hitreje ohladi. Kralj Peter je govoril prav! Kako hitro se pri nas poleže navdušenje, je pokazal slučaj z „Jugoslov. almanahom“. A še nekaj je vplivalo na usodo „Almanaha“, o čemer je tudi treba spregovoriti odkrito besedo. Srbskemu odboru je nedostajalo resne volje in potrebne energije, to je treba odkritosrčno priznati, tudi za slučaj, ako bi bila nevarnost, se komu za-meriti. Slovenci nismo bogati in nimamo v izobilju denarnih sredstev, to pa lahko trdimo, da bi se pri nas prav lahko našel založnik, ki bi bil svojevčasno prav rad izdal — nota bene — na svoje stroške „Jugoslov. almanah!“ — a v Belgradu?

*** Najnovejše novice.** Umrli je na Dunaju izredni vseučilišni profesor dr. Karel Garzarolli plem. Thurnlack.

— Morilka. V Filadelfiji so zaprli neko Bridgetcarey, ki je umorila pet oseb, med njimi tudi svojega moža in dva otroka, da je dobila zavarovalnino.

— Grozovit vihar je razsajal v Guatemali. Ubilih je nad 50 oseb, nad 300 hiš je zrušenih.

— Sleparije z „mastolom“. Dunajska židovska trdnja Löwy i. dr. je preplavila zadnje čase nekatere dežele, posebno Štajersko, s svojim redilnim sredstvom za živino, imenovano „mastol“. To sredstvo je brez vsake vrednosti. Löwyja so zaprli.

— Išče se zobozdravnik za — slona. Ravnatelj velikega cir-kusa v Barmenu išče zobozdravnika, ki bi plombaril največjemu slonu desni zob, levega pa mu do polovice odžagal. Dosedaj se še ni prijavil noben zobozdravnik.

— Za adjutanta srbskega prestolonaslednika sta imenovana generalna majorja Popović in Ostvič. Za vzgojitelja princu Aleksandru je poklican neki ruski polkovnik.

— Dva vlaka sta skupaj trčila v Lynchburgu (Virginija). Pet oseb je ubitih, med njimi predsednik železniških družb Spenser.

— Za 18 milijonov kron je kupila družba Feltrinelli na Sed-mograškem gozdove, ki so bili last vseučilišča v Hermanstadtu.

— Pohoten menih. Iz Buda-pešte je izginil menih Barabaš, ki je onečastil več šolskih dečkov. Neki zapeljani deček se je ustrelil, a nje-gova mati je znorela.

— Eksplozija v Wittenu. Dosedaj so našli 30 mrtvih in 140 ranjenih. Mnogo oseb še pogrešajo, ki so gotovo podste. Več delavcev je zblaznelo. 25 hiš se je popolnoma zrušilo, nad 100 hiš pa je tako močno poškodovanih, da jih bodo morali podreti. Škoda znaša več milijonov. Tovarna še vedno gori.

— Ustrelil se je ravnatelj ljudskega gledališča v Budapešti P. Vidor, ker ni mogel plačati 52.000 K najemnine.

*** Župnik — babica.** Pred porotniki v Montpellieru je bil pretekli teden župnik Cassan obtožen slede-čih zločinov: prikrivanja poroda, umora otroka vsled malomarnosti, umora otrokove matere, prepovedanega izvrševanja — porodniškega posla. Župnik je trdil pred porotniki, da je bilo njegovo ljubavno razmerje na-pram dekletom in ženam, ki jih je sprejemal in obiskoval, zgolj platon-ično. Toda prebrali sta se dve pismi, ki sta mu jih pisali tako platonično zaljubljeni ženski. Prva je pisala: „Moj srčno ljubljeni! Kako bridko vas pogrešam! Kako prazna se mi zdi soba, v kateri sva preživela tako lepe trenutke. Kako se moram boriti sama s seboj, da ne stečem z vami, moj srčkani spovednik.“ Druga, ka-teri je župnik izbral v kritični dobi ženina, pa mu je pisala sledeče: „Ze-lela bi, da bi bili vi na njegovem (ženinovem) mestu. Dasi mi je zelo vdan, vendar mi je neumevno, kako more biti mlad človek tako boječ. Jaz bi na njegovem mestu ne bila tako rezervirana. Jedva je prišlo do par poljubov... Kakor brž bom poročena, morava stvar tako urediti, da bova, srček moj, čim pogostej skupaj. Nikdar vas nočem izgubiti, vedno bom vaša.“ Ko je bil Cassan premeščen za župnika v Tangeres, prišel je razmerje z neko Avgustino Langé. Tudi glede te trdi, da je bila le nedolžna zabava. Priče so potrdile, da je župnik vselej zaklenil sobo, kadar je prišla Langé k njemu, no župnik se izgovarja, da se je to zgo-dilo vsled — pozabljenosti. Ko je po-stala deklica vsled takih „pozablji-vosti“ noseča, poslal jo je župnik v Lurd, da se priporoči Mariji, da ji odvzame to breme. Toda nič ni po-magalo. Skrila se je pred starši v —

župnišče. Župnik ni poklical ne ba-bice ne zdravnika, temuž je sam opravil posel obeh tako nesrečno, da ni umrl le otrok, temuž tudi zape-ljana mati. Zdravniki so spoznali, da je otrok po porodu živel, a našli so ga mrtvega v župniškem golobujaku. Mrtvo mater je poslal njenim star-šem. Obsojen je bil v tri leta ječe.

*** Madžarska morala.** V De-brečinu so zaprli veleposestnika Jos. Laszla. Laszlo je imel že dolgo časa pervezno razmerje s huzarskim eno-letnim prostovoljcem Farkaty-Szabo. Ko je protovoljce doslužil nedavno svoje leto, podaril mu je Laszlo po-sestvo v vrednosti 60.000 K. Da bi ga privezal še bolj nase, hotel ga je oženiti s svojo nečakinjo. Ker pa je deklica slutila nemoralne zveze med stricem in vsiljujočim ženinom, ni hotela o ponudbi ničesar slišati. Stric pa jo je z nekim izgovorom peljal v Szabovo stanovanje, kjer je deklico surovež v stricevi navzočnosti posilil, potem pa ju zaprl v sobo. Dekletu pa se je vendar posrečilo, da je pi-smeno obvestila drugega svojega strica o svojem položaju. Ta stric je stvar anonimno prijavil policiji, ki je potem razkrinkala celo umazano afero.

*** V hipni blaznosti.** Švicarska odgojiteljica Roza Nägele se je vozila z doma v New York na parobrodu se je takoj vsem priljubila, ker je znala tako lepo zabavati otroke mno-gobrojnih potnikov. Nekega dne pa jo je obšla hipna blaznost, da je zgrabila fantka, s katerim se je igrala ter ga vrgla v vodo. Otrok je utonil, a blazno so zaprli v kajuto. Blaznost pa jo je kmalu minila, a v Ameriki se vendar ni smela izkrcati.

*** Svinj manjka, asesorjev pa je preveč.** Glasilo kmetovalcev v pruski Šleziji je prineslo članek iz izvestja osrednje zveze pruskih kme-tijskih zbornic, kjer se dokazuje da se redi čimdalje manj svinj. — Od-stavek niže pa navaja statistiko urad-ništva, kjer dokazuje, da je v vsakim letom število asesorjev več je.

*** Prerokovanja spiritistita** V berolinskih spiritističnih krogih je poznan v prerokovanju zanesljiv medij pod imenom gospe De Feriema. V neki spiritistični seji je izrekel ta medij nova prerokovanja, ki so jih navzoči stenografirali. Medij je za-slovel, ker je prerokoval požar v newyorškem pristanišču, proglašenje Dreyfusa nedolžnim in nesreče v rud-niku v Mostu. Glasom najnovejšega prerokovanja postane Berolin v ne-katerih letih svetovno kopališče. V „Tiergartnu“ bodo odkrili zdravilni vrelec, ki bo čudovito ozdravljaj bolne na prsih. Leta 1917. bo velika pomorska bitka, v kateri se bo Nem-čija proslavila s svojo vojno morna-rico. Bismarkove kosti se prepeljejo v Berolin, a papeža bo nekdo umoril. — Kdor hoče verjeti, naj verjame.

*** Pasja ponižnost.** Kakor znano, so bili nedavno v Aachenu vzeli iz kriptke Karlu Velikemu obleko ter jo prenesli v Berolin, da jo fotografi-raj v znanstvene namene. Sedaj so obleko prinesli nazaj. Pri tej priliki je imel stolni prost dr. Bellersheim pridigo, v kateri se je takole plazil po trebuhu: „Povodom prenosa reli-kvij (?) se je dogodilo nekaj tako vzvišenega in pomembnega, da zasluži biti zapisano v letopisih naše bazilike na skrlat z zlatimi črkami. V nedeljo 5. avgusta 1906 je sprejel cesar Vi-ljem II. v novi palači v Berolinu tajnega svetnika Lessinga, ki mu je predložil in razložil dragoceno obleko Karla Velikega. Prešinjeno (?) o ne-precenljivi vrednosti relikvij je cesar izrekel kardinalu Fischerju v Kolinu svojo zahvalo v daljši brzojavki. In jaz čutim v tem pomembnem tre-notku sladko (?) dolžnost hvaležnosti. V imenu celega kapitlja se ponižno zahvaljujem Nj. veličanstvu cesarju Viljemu II.“ itd. — In sedaj bo zopet čutil cesar „sladko zavest“, da se zahvali za proštno pasjo ponižnost in tako lahko gre ad infinitum.

*** Gozdni orjaki.** Največje drevje na svetu je v avstralskem gozdu blizu mesta Melbourne. Drevesa so tako-zvani evkalipti, visoka po 100 metrov in popolnoma ravna. Eno med njimi je celo 152 m visoko. Njegovo deblu ima poldrugi meter nad zemljo 5 56 m v obsegu. Drevesa v bližini so vsa po 75 do 90 m visoka. Drugi tak orjak je bil velikaški oreh v Stur-gon Creeetu, v grofiji Lee. Ta je imel še v višini 26 metrov 4 42 m premera. Prodan je bil za 40.000 K. Še višji hrast so našli v strugi reke Rone blizu mesta Couloze leta 1884. Bil je to predpotopni hrast, 37 m visok, a na spodnjem koncu je ob-segal 9 metrov. Prodan je bil za 100.000 frankov. Njegovo starost so izračunili na 700 do 1000 let. Pri-rodoslovci pravijo, da so v Kalifor-niji drevesa, ki so stara pet do šest tisoč let. Na otoku Cejlon je sveto figovo drevo, pod katerim je baje ležal Buddha, ko je bil prosvitljen. Drevo je bilo zasajeno leta 288 pred Kristom ter je sedaj staro 2194 let.

*** Jetičen spomenik.** Pred enaj-stimi leti so v Zgorelcu (Nemčija) od-krili spomenik vojnemu ministru

grofu Roonu. Seveda slovesno ob-pokanju pušk in običajnih fraz. Spo-menik je bil iz bron, kras mestu. Napravil je spomenik profesor Joha-nes Pfuhl. Letos pa se je zgodilo s spomenikom nekaj nenavadnega. Za-šel se je počasi krčiti; najprej so ministru usahnila močna meča, tudi trebuh mu je začel upadati, iz njega pa se je cedila neka bela tvarina. Nihče ni vedel pravega vzroka tej čudni bolezni; nekateri so pač vedeli, a so molčali. Končno so le vprašali nekega kiparja za svet. Ta je spo-menik preiskal ter konstatiral: Spo-menik, dasi je veljal 23.000 mark, ni iz bron, temuž le s pomočjo gal-vanoplastike z bronovino prevlečeni mavec, ki se je sedaj začel razkroje-vati ter bi se bil kmalu kip zrušil. Seveda so osramočeni meščani jetični kip brž odstranili ter si ga namestili z novim, ki pa je res iz bron. Sicer pa je na Nemškem še več takih spo-menikov, ki bi jih ne bilo škoda, ako bi jih snedli črvi in molji.

*** Trganje planinskih cvetic** prepovedano. Švicarski državni svet je izdal naredbo, ki prepoveduje redke planinske cvetlice trgati, pro-dajati, kupovati in izvažati. Orožniki, gozdni čuvaji in carinski stražniki imajo ukaz, povsod paziti, da se na-redba izvršuje. Prestopek se kaznuje prvokrat z globo 100, drugič z 200 franki, oziroma tudi z zaporom.

*** Prismojeni nemški klubovci.** V Gradcu se je „Pfeifenklub Wicken-burg“ prekrstil na ime „Hauptmann Köpenick-Klub“. Obenem se je skle-nilo, da se o tem „gospod“ Viljem Vogt pismeno obvesti. Čudni pojmi kulturonosnega naroda, ki proslavlja sleparje.

*** Koliko znosijo čebele sku-paj.** Pri zadnjem ljudskem štetju so našli v Avstriji 995 281 panjev, iz katerih se dobi v enem letu 56.881 meterskih stotov medu in 3293 met-stotov voska. Ako se računam med po-vprečno po 1 K, vosek pa po 3 K pri kilogramu, znaša to skupno vred-nost 6.666.500 K. Ako bi se hotelo ves vosek in med ene letine odpe-ljati, potrebovali bi 602 železniška voza, ako bi naložili v vsakega 10.000 kilogramov. Ker pa tovrstni vlak na-vadno nima več kakor po 20 polnih voz, potrebovali bi 30 tovrstnih vla-kov. In čebelice so vse to znosile po praških in kapljicah.

*** 100.000 mark za en rokopis.** Izak, sin Abraham, višjega duhov-nika židovske samaritanske občine je ponudil londonskemu britanskemu mu-zeju na prodaj neki rokopis. Izak se nahaja v veliki bedi ter zahteva za rokopis 100.000 mark. Ta rokopis je prepis glasovitega 4700 let starega izvirnega prevoda pentateuha iz he-brejskega na samaritanski jezik, ki je bil napravljen pred 1000 leti. Roko-pis je dolg okoli 7 metrov v malih poglavjih in pisan s samaritanskimi črkami. Rokopis je shranjen v drago-ceni škafliji.

*** Gledališni katekizem.** Akt: zoprn moteuje razgovorjanja v od-moru. Spomenik: honorar po smrti. Uspeh: kar imajo baje le nespo-sobni. Počitnice: priznanašanje ob-činstvu. Gostovanje: ako nikakor ne gre več. Literarno: ako nihče ne gre notri. Originalno: kar dve sezoni ni bilo več na vrsti. Talent: umazano tekmovalje. Graja: je no-ben igralec ne čita. Pogodba: pred ujem. Dovtip: kar je prišlo drugim na misel.

*** Drag jajčnik.** Neka branjevka na Dunaju je napravila svojim otro-kom za večerjo jajčnik. Ker pa enemu izmed otrok ni dišal, je podarila jed nekemu delavcu, ki je bil v branja-riji. Prišla pa je ravno takrat v tr-govino komisija dunajskega magi-strata. Dasi so bile priče, ki so potr-dile, da je branjevka jed delavcu po-darila, ni nič pomagalo in branjevka je bila obsojena zaradi prestopka obrtnega reda v globo 50 K.

*** Za to sem jaz tukaj!** Pred nekim kazenskim sodiščem v Zgornji Šleziji je sedel neki obtoženec, ki se je hotel z dolgim govorom zagovar-jati. Njegov odvetnik je uvidel, da si obtoženi na ta način le poslabša svoj položaj, zato ga je jezno prekinil: „Nehajte vendar in ne govorite toliko neumnosti! Za to sem jaz tu!“

*** Smrt dveh Slovenk v Čikagu.** V nemški bolnici bile so uposlene štiri Slovenke: Ivana Hribar, stara 20 let; Roza Stufica, stara 21 let; Alojzija Marešič, stara 17 let, in Alojzija Lotrič, stara 16 let. Spale so vse v eni sobi. Zadnji dve sta doma, kakor se zatrjuje, iz Žužem-berka, za prvi dve, ki sta šele pred kratkim prišle tja, pa se še ne ve. In ravno prvi dve sta storili žalostno smrt v tujini! — Ker je Alojzijo Ma-rešič zaustil njen ljubček 20letni Ivan Čemažar, je ona v noči od 7. na 8. t. m. iz obupa izpustila v sobi, kjer so vse štiri ležale, plin, in zjutraj so našli prvi dve mrtvi, zadnji dve pa v nezaveti. Alojzija Marešič je pred tem činom še pisala svojemu nezvestemu pismo, v katerem mu očita nezvestobo in se od njega po-slavlja. Ko ozdravi, jo bodo izročili

sodišču, kjer se bo morala zagovar-jati radi umora. Tudi Čemažarja so prišli in zaslišali.

*** Kaznovana baharija.** Neki Švicar v Curihu je imenoval priselje-nega Nemca „Chaibe Schwoab“. Ne-mec je seveda takoj tožil. Toženi Švicar si je pred obravnavo tako na-pil korajže, da ga je sodnik moral obsoditi na 10 frankov globe. Nemec se je zaradi tega škodoželjno smejal. Globa je Švicarja streljalo, da je zgrevano ponujal Nemcu 50 frankov, ako odstopi od tožbe. Vkljub sodni-kovemu prigovarjanju je oholi Nemec ponujeno svoto bahato odklonil, češ, da ne potrebuje ušivih 50 frankov, ker zasluži kot trgovski potnik me-sečno 500 frankov. Sodnik je šel takoj gledat v davčni register, kjer je našel, da oholi Nemec plačuje smešno majhno dohodarino. Brž je poklical mestnega blagajnika, ki je obdalil Nemca za dohodke letnih 6000 frankov. Sedaj pa se je smejal toženi, ki je bil vrhutega oproščen, ž njim pa tudi vse občinstvo.

*** Vpliv luči na kri.** Dr. Oerum v Kodanju je preiskoval vpliv luči na kri ter prišel do sledečih zaključ-kov: Tema zmanjša množino krvi v človeku za 3 do 3:3 odstotkov, rdeča luč ima isti učinek. Solnčna kopel pomnoži krvno množino za celih 25 odstotkov. Živali, porojene v temi ali pa v rdeči luči, imajo drugače večjo težo kot živali, rojene v svetlobi, toda polovico manj krvi kot slednje.

*** Po običaju starih Slovanov.** Madžarski škof Páro je premestil — seveda zaradi panslavizma — slova-škega župnika Mojsa iz Lučkega v Žubricu. Vsi župljani so nato prisegli, da ne gredo poprej v cerkev, dokler se jim ne vrne priljubljeni župnik. V nekem gaju so si obesili sveto sliko na drevo in tam se zbirajo vsako nedeljo k pobožnosti. Ako jim škof v pol letu ne ugodí, prestopi cela župnja k protestantom. Oblasti so poslale v Lučko pol polka vo-jakov.

Književnost.

— „Slovenski Sokol“ ima v št. 11. naslednje vsebino: 1. O dru-štvenem ustroju 2. Proste vaje. 3. Vse-sokolski zlet v Zagrebu. 4. Vestnik slov. sokolstva. 5. Književnost.

— „Zvonček“. Vsebinska 12. št.: 1. Božična noč. Josip Vandot. Pe-sem. 2. Živali — medsebojne prijate-ljive. Andrej Rapč. Povest. 3. Si-rola Milica. Ivo Blažič. Povest. 4. Hojka — božično drevo. A. Špan. Gledališka igra. 5. Pod božičnim dre-vesom. Podoba v barvotisku. 6. Stari Slovaki. Ivan Podgornik. Povest. 7. V brni sukni. Silvester K. Ba-sen. 8. Igrišče. I. B. Zabavni spis s podobo. 9. Spoti. E. Gangl. Pesem s podobo. 10. Izgubljeni sin. Juraj Pangrac. Povest. 11. Mladi umet-nik. Podoba v barvotisku. 12. Dobra mati, mehka noč. Fran Žgur. Pe-sem. 13. Vrta se kolesje... Andrej Rapč. Povest. 14. Pouk in zabava. Mladi risar. A. Sič. — Rešitev. 16. O sklepu sedmega letnika.

Izpred sodišču.

Izpred tukajšnjega porotnega so-dišča.

Zastopnik nemške kulture — svinjar. Poročali smo pred ne-kaj časom o svinjarijah, ki jih je uganjal domžalski učitelj sul-ferajnske šole, 32letni ože-njeni Mihael Witzani iz Selz-thala na Štajerskem s svojimi učenkami. Danes sedi Witzani pred porotniki, obtožen, da je vzel k sebi v službo neko svojo učenko, ki še ni izpolnila 14 let, in štirikrat izvršil na njej nečisto dejanje. Kaj se je po Domžalah vse govorilo o Witzaniju, je znano nekoliko tudi iz „Sloven-skega Naroda“. Witzani je steber domžalskih Tirolcev. Vredni so naj-iskrenejšega čestitanja zaradi svojega sokulturonosca!

Porotniki so glavno vprašanje na spolsko posiljenje zanikali, pač pa enoglasno pritrdili vprašanju k zape-ljavanju k nečistosti. Sodišče ga je obsodilo na 10 tednov težke ječe, poostrene z 1 postom in trdim leži-ščem vsakih 14 dni.

Tatvina. Na zatožni klopi sedi Štefan Madotto, 27letni brusač iz Rezije, okraj Moaggo, stanujoč v Cer-kovski vasi. V noči od 1. na 2. mal-srpana t. l. je Madotto na Trati pri Logatcu okradel svojo sestro Anodi Lenardo. Ker so mu bile dobro znane hišne razmere, kjer je sestra bivala, vtihotapil se je v podstrešje, kjer je kramarski zaboj — Ana Le-nardo je kupčevka z lasmi — s ko-som železnega držaja starega dežnika odprl ter pobral iz njega hranilno knjižico z vlogo 2400 K, 350 K go-tovine, zlato uro z zlato veržico, pr-stane in več drugih reči. Pustil je le drobiž za 360 K, ki je bil shranjen v nekem mehuru. Dne 6. vinotoka je pa prodal Madotto v Gorici nekemu urarju nekaj dragocenosti za 16 K. Ko je pa drugi dan hotel prodati

ziato uro in zlat prstan, ga je policija prijela. Spočetka je tajil, da je te stvari izmaknil, končno je pa vse priznal. Nerealizovano knjižico je skril med deske Ozvaldovega kozolca v Zgornjem Logatcu, denar je pa za-pravil doma v Reziji.

Po soglasnem krivdoreku porot-nikov je bil Štefan Madotto ob-sojen na 14 mesecev težke ječe, poostrene z 1 postom in trdim leži-ščem vsak mesec.

Izpred mariborskega porotnega sodišča.

Boj med ženskami. 46letna Ivana Munda iz Runeča se je 22. julija pretepal s palicami z Marijo Rižman v Runeču. Tej je prišla na pomoč njena mati, ka-tero je pa Munda sunila v oko, da je osleplela na njem. Munda je bila oproščena hudodelstva težke te-lesne poškodbe.

Uboj vsled neprevidnosti. 56letni Florian Sabotič v Si-koli je 30. oktobra t. l. v pijanosti začel zmerjati ženo Elizabeto in ko je bilo zmerjanje tudi od žene strani vedno hujše, zgrabil jo je za-daj za vrat, jo treščil ob tla, ji po-pleknil na prsi in jo tolkel z roko po glavi. Sabotičeva je čutila notranje bolečine po tem dogodku, tako da je 8. novembra padla v nezavest in 10. t. m. umrla. Pri obdukciji se je do-gnalo, da je imela rajnica zlomljeno 5. in 4. levo rebro, ki se je začelo gnajiti, vsled česar je nastala sološna zastrupitev. Sabotič je bil obsojen zaradi uboja vsled neprevidnosti na 6 mesecev težke ječe.

Detomor. Ana Cvetko iz Zabovcev je stala že drugič pred po-rotniki zaradi detomora. Leta 1902 se je izrezala, letos pa ni šlo tako. Cvetko je sicer že omožena, a je imela po strani otroka z delavcem Alojzijem Vodo. Otrok je prišel na svet 23. septembra t. l. in ga je „nečloveška“ mati zadušila takoj po porodu. Obsojena je bila na 4 leta težke ječe.

Telefonsko in urzgodno poročila.

Dunaj 1. decembra. Po-slanska zbornica je danes nadalje razpravo o volilni reformi odobrila razdelitev okra-jev za Grnje in Nže Avstrijsko, Tirolsko, Predarlško in S. Inograško. Pr-minjevalni predlogi so bili vsi odklonjeni. Potem so prišle na vrsto Štajerska, Koroška in Kranjska Poročevalni manj-sin, Ploj, Wastian in Plan-tan so utemeljevali svoje mini-ri-tetne predloge, Ploj za ran dru-gega slovenskega manda-ta na Koroškem, Plantan zaradi mestnih mandatov na Kranjskem in Wastian zaradi odprave sedmega slovenskega mandata na Štajerskem. Sea traja še Kdaj bo prihodnja seja, je čisto negotovo. Vsenemci so prosili, naj se popol-dan sea pretrga, češ, da se mo-rajó nekam pejati. V ponedeljek in v torek ne bo sea.

Tolmi. 1. decembra Spomenik umrlemu pesniku bodi „Simon Gregorčiča dom“ za izobrazbo mladne v Gorici.

Tolminski rodoljubi.

Dunaj 1. decembra. Vlada ima nov strah in sicer se zdaj boji, da se ne bo moglo vr-siti tretje branje volilne reforme v poslanski zbornici, vsaj ne pravočasno.

Dunaj 1. decembra. Vsenemci so danes protestovali, da je pre-zident Vetter odkazal proračun-ski provizorij budgetnemu odseku ne da bi se bilo prej vršilo prvo branje.

Berolin 1. decembra. „Vor-wärts“ prijavlja poziv na zbiranje prispevkov za volilni fond ruskih socialnih demokratov.

Berolin 1. decembra. Danes se je začela sodna obravnava proti čevljarju Voigtu, ki je nastopil v Köpenicku kot stotnik, prip ljal seboj pristno vojaško patroljo, aretoval župana in mestnega bla-gajnika ter odnesel več tisoč mark mestnega denarja. Voigt dela vtisk jako navadnega človeka. Na predsedniškovo vprašanje je izjavil, da ni bil vojak in da se tudi nikdar ni mudl v nobeni vojaš-nici. Vojaško „izobrazbo“, vsled katere je bil v stanu, nastopiti kot stotnik in odpeljati seboj cel

vojaški oddelek, si je pridobil v mladosti, ko je stanoval poleg vojašnice.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Tekom tedna se pogreša normalna živahnost na žitnem trgu. Obseg kupčij je omejen, vendar pa so ostale cene po večini nespremenjene. Fluktuacije so prav neznatne izjemši pri ovsu, ki še vedno ne ve, pri čem da je. Nedostajanje vagonov posebno na ogrskih državnih železnicah je še vedno občutno, transport sam tudi še dolgotrajen — dejstva, ki povzročajo stagnacijo. Zanimanje za nakup je bilo nezadostno, tudi pa ni bilo silnih ofertov, zbog česar se cene niso mogle nagniti niti na to niti na drugo stran.

Pšenica tekom tedna na vrednosti ni nič pridobila, pa tudi nič izgubila — novih nabav ni bilo mnogo, pač se dokaj pridno razmotavajo sklepi, v kolikor ne dela temu ovir nedostajanje vagonov.

Koruza prav pridno prihaja v novi kakovosti, ki povse zadovoljuje občutno pa primanjkuje stare robe, za katero bi bila poraba še velika. Poraba pa je tudi za novo blago dan za dnem večja, tembolj, ker je kakovost lepa in zdrava — pri tem pa oves še vedno nečuvno drag. Vsled večje potrebe pa se je novej koruzi cena tekom tedna dvignila na 5—10 vinarjev pri 50 kg.

Oves se ne more stabilizirati. Nemogoče je sicer, da bi se zdržal majno na sedanji višini — saj je dražji od pšenice — vendar pa v dohodnem času ni upati na znatno redukcijo cen, ker gre vse razpoložno blago po najvišji ceni hitro izpod rok.

Moka v združuje svoje cene ter je temeljna tendenca posebno za bele vrste kar najtrdnjeja.

Mast in slanina tendirata trdno ter nagibata k poviškom.

Petrolej je obdržal za december nespremenjene cene, nasprotno pa so cene za prazno posodo reducirale.

Riž naznanja trdnost v cenah.

Sladkor. Dne 29. novembra se je vršilo zborovanje, pri katerem pa niso mogli doseči, da bi tovarnarji za surovino pristopili h kartelu. Dne 4. decembra se vrši zopet zborovanje računerjev, in se je nadejati posebnih važnosti. Surovina naznanja višje cene.

Kava tarna za slabim konsumom, cene vsled tega ostajajo enake predtedenskim.

Po udbeni razpis za dobavo lesa. C. kr. trgovsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo pred kratkim naznanjena ponudbena razprava zaradi dobave jelovih kolcev za ograje, katere rabi belgijska drž. železnica za 1. 1907 vršila dne 12. decembra t. l. ob 12. uri opoldne na trgovski borzi v Bruselju. Tozadevni pogodni zvezek št. 245 je pri c. kr. avstrijskem muzeju na Dunaju na vpogled.

Mestna hranilnica ljubljanska. Meseca novembra 1906 je vložilo v Mestno hranilnico ljubljansko 1087 strank 614.862 K 73 v, 905 strank pa dvignilo 556.139 K 08 v.

Glavna posojilnica, registr. Zadruga z neom. zavezo v Ljubljani. Denarni promet do 30. novembra 1906 znaša 19.016.359 K 37 v. Hranilnih vlog se je do 30. novembra 1906 vložilo za 2.043.727 K 91 v, dvignilo pa za 1.479.353 K 02 v, torej več vložilo 564.374 K 89 v in znaša skupno stanje hranilnih vlog sklepom novembra 1906 2.663.626 K 31 v.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu novembru 1906 je 165 strank vložilo 90.089 K 08 v, 122 strank dvignilo 58.324 K 89 v, 5 strankam se je izplačalo hipotetičnih posojil 3500 K, stanje hranilnih vlog 1.384.773 K 24 v, stanje hipotetičnih posojil 1.083.300 K 65 v, denarni promet 436.581 K 37 v.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu novembru 1906 je 361 strank vložilo 105.452 K 33 v, 289 strank dvignilo 115.068 K 41 v, 7 strankam se je izplačalo posojil 16.000 K, stanje hranilnih vlog 4.084.102 K 78 v, stanje posojil 2.331.610 K 62 v, denarni promet 588.383 K 84 v.

Mestna hranilnica v Račavi. V mesecu novembru 1906 je 32 strank vložilo 68.838 K 05 v, 206 strank dvignilo 63.898 K 88 v, 20 strankam se je izplačalo posojil 2.620 K, denarni promet 278.613 K 5 v.

Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu novembru 1906 je 26 strank vložilo 67.898 K 81 v, 17 strank dvignilo 92.138 K 75 v, 1 strankam se je izplačalo hipotetičnih posojil 17.500 K, 278 menic se je skomptovalo za 87.805 K, stanje vlog 2.921.582 K 23 v, denarni promet 425.723 K 75 v. Vseh strank je bilo 1158.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vjudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen: Vs leto .. K 24 — Četrta leta .. K 6 — Pol leta .. „ 12 — En mesec .. „ 2 — V upravnistvu prejemam na mesec K 1-90. S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja: Vse leto .. K 25 — Četrta leta .. K 6-50 Pol leta .. „ 13 — En mesec .. „ 2-30 Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni do mačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo“ — francosko žganje in sol, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže s njim, kadar koga trga, kakor to zdravi vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopel. Steniklenka K 1-90. Po postnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik DUNAJS. Tachlauben 9. V zalozah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepatat, zaznamovan z varnostno namko in podpisom 6 31 16

Notica. Pri zdravljenju različnih ran se mora najbolj paziti na to, da se rana popolnoma zaceli le tedaj, kadar so odstranjeni iz nje vsi nezdruvi deli. Kratko rečeno, potrebno je, da se obvaruje rana takoj v pričetku vsake nesnažnosti in da se uporabijo hladne, bolečine olajšujoča sredstva proti vnetju. Staro, dobro in zato posebno uspešno domače sredstvo je najboljšo znano praško domače zdravilo iz lekarn B. Fragnerja, c. kr. dvor. dobavitelja v Pragi, ki se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat. b

Božič 1906! Znana izvozna trgovina A. Hirschberg na Dunaju, II., Rembrandtstrasse 19, razpošilja kakor vsako leto tudi letos tako priljubljene in zaslovene ameriške garniture iz patentnega srebra, obstoječe iz 42 kosov in sicer nožev, vilic, žlez, zajemal, svečnikov itd. za smešno nizko ceno 6/90 fl. Opozarjajo se na to ugodno priliko vsi oni, ki bi svojcem radi za majhen denar napravili veselo božično presenečenje. Glej današnji inserat.

FRANC JOŽEFOVA grenka voda.

Se dob. povsod!
Kalodont
885 neobhodno potrebna zobna Crème 88
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave

Zahtevajte
ilustrovan cenik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI. Wallasse 34.
Cena, lepa svetloba brez inštalacije in neva nosti, P raba 1 1/4 kr. na uro. 3911—5

Po vseh kulturnih državah registrirana
LEVOVAZINAKA
za strajce ovratnike in manšete
Na drobno ne prodaja.
M. Joss & Löwenstein
c. in kr. dvorna dobavitelja PRAGA

Postavno varovano
Vsako ponarejanje in po-
natiskovanje je kaznivo.
Edino pristen je Thierryjev
balzam
le z zeleno znamko „redovnica“
Starodavno, neprekinjeno
proti slabemu prebavljanju, krcem
želodcu, koliki, kataru, prinitu
bolezni, influenci itd. itd.
Cena 12 dvonub ali 6 dvonubnih
steklenica s patent. zamaškom
K 5 — franko.
Thierryjevo centifolijsko mazilo,
povsod znano kot non plus ultra
proti vsem se tako starim ranam vnetjem, ranitvam, ab-
scesom in otoklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka M 3-60
se pošlje lo proti povzetju ali denar naprej.
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.
Brošura s tisoči originalnih zahvalnih pism grata in franko
V zalozgi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih
drogerijah. 4050—50

Proti zobobolu in gnilobi zob. Izborbo deluje dobro znana antiseptična Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo in ust.
i steklenica z navodilom i št.

Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljšje sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnjilobi
zob. zato jo vsakemu najtopleje pripo-
ročam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melus. ustne in zobne vo e
Dovolim, da to javno oznamite, ker
je res hvale vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik
Metlika, 24. aprila 1906.
Dež. lekarna M. Leustek:
v Ljubljani, Rasljeva cesta št. 1
leg. novozgrajenega Fran Joževovega
imbi mostu 48 47

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G.
Fran Vesel v Ljubljani 2 K od gospoda G.
Sailerja iz Monakovega za dobljeno stavo.
Srčna hvala!

Za Gregorčičev spomenik: Gospod
A. Kocmur iz St. Petra na Krasu 12 K, pri-
družujoč se zavednim štajerskim Slovincem
vnetim za soho slovenskemu liriku Gregor-
čiču, nabrali v prijatni družbi v gostilni pri
„Reškem mestu“ sledeči gg: Robert Herisch,
Adolf Savelli, Josip Kreutzer, Ivan Losej, Am.
Kocmur in Rozalija Sever. Lepa hvala! Zi-
veli zavedni Slovinci!

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 1. decembra 1906.

Naložbeni papirji	Denar	Blago
4 1/2% majska renta . . .	99 25	99 45
4 1/2% srebrna renta . . .	100 40	100 60
4 1/2% avstr. kronska renta . . .	99 15	99 35
4 1/2% zla . . .	117 65	117 75
4 1/2% ogrska kronska renta . . .	95 70	95 90
4 1/2% zla . . .	114 40	114 60
4 1/2% posojilo dež. Kranjske . . .	98 60	99 80
4 1/2% posojilo mesta Split . . .	100 50	101 50
4 1/2% posojilo mesta Zadar . . .	99 30	100 30
4 1/2% bos.-herc. železniško . . .	99 80	100 80
4 1/2% posojilo 1902 . . .	99 20	99 40
4 1/2% češka dež. banka k. o. . .	99 30	99 80
4 1/2% ž. o. . .	100 50	101 50
4 1/2% žast. pisma gal. dež. . .	100 50	101 50
4 1/2% hipotetne banke . . .	100 50	101 50
4 1/2% pešt. kom. k. o. z . . .	104 85	105 85
4 1/2% 10. pr. . .	100 —	101 —
4 1/2% žast. pisma innerst. . .	100 —	101 —
4 1/2% žast. pisma ogr. centr. . .	100 —	100 25
4 1/2% dež. hranilnice . . .	100 —	100 0
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban. . .	100 —	100 0
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železn. . .	100 —	100 20
4 1/2% obl. češke ind. banke . . .	100 —	101 —
4 1/2% prior. lok. želez. Trst-Poreč . . .	99 90	100
4 1/2% prior. dolenskih žel. . .	99 50	100
4 1/2% prior. juž. žel. kup. 1/4 1/2 . . .	314 75	316 75
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o. . .	100 40	101 40

Srečke.

Srečke od 1. 1860 1/2 . . .	217 —	223 —
od 1. 1864 . . .	272 —	274 —
tziske . . .	154 —	156 —
zem. kred. I. emisije . . .	281 —	291 —
II. . .	288 50	298 50
ogrsko hip. banke . . .	216 —	263 —
srboske a frs. 100 — . . .	101 —	109 30
turške . . .	163 75	164 5
Basiliška srečke . . .	22 80	24 8
Kreditne . . .	453 —	463 —
Inomoske . . .	79 —	87 —
Krakovske . . .	89 —	95 —
Ljubljanske . . .	53 —	65 —
Avstr. rdeč. križa . . .	47 75	49 75
Ogr. . .	28 90	30 90
Rudolfove . . .	55 —	60 —
Salcburške . . .	71 —	77 50
Dunajske kom. . .	5 2 —	512 —

Delnice.

Južne železnice . . .	179 —	180 —
Državne železnice . . .	678 10	679 10
Avstr.-ogrsko bančne deln. . .	7 6 —	1786 —
Avstr. kreditne banke . . .	684 —	685 —
Ogrske . . .	823 50	824 50
Zivnostenske . . .	242 50	243 50
Premogokop v Mostu (Brux) . . .	780 —	784 —
Alpinske montan . . .	611 —	612 —
Praške žel. ind. dr. . . .	672 —	2682 —
Rima-Murányi . . .	667 50	668 50
Trboveljske prem. družbe . . .	284 —	288 —
Avstr. orožne tovr. družbe . . .	682 —	5 —
Češke sladkorne družbe . . .	145 50	146 —

Valute.

C. kr. cekin . . .	11 35	11 40
20 franki . . .	19 11	19 14
20 marke . . .	23 50	23 56
Sovereigns . . .	24 02	24 10
Marke . . .	117 50	117 70
Laški bankovci . . .	95 50	95 70
Rubliji . . .	2 53	2 54
Dolarji . . .	4 84	5 —

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 1. decembra 1906.

Termin.				
Pšenica za april . . .	50 kg K	7 46		
Rž . . .	50 „	6 63		
Koruza . . .	50 „	5 27		
Jves . . .	50 „	7 66		

Meteorološko poročilo.

Žitina nad morjem 663. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Novemb.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
30. 9. sv.	732.0	50	sl. jash.	del. jasno	
1. 7. aj.	728.0	28	sr. savsh.	oblačno	
3. 1. 1. 1.	726.3	49	sl. savsh.	oblačno	

Srednja večerajša temperatura: 2 1/2, normala: 0°5 — Padavina v mm 00

Zahvala.

Za obilne dokaze srčnega sočutja med dolgo boleznijo, kakor tudi ob smrti naše ljubljene hčerke in sestre

Mici

izrekamo tem potom vsem najsrčnejšo zahvalo. Osebito se najto-plejše zahvaljujemo blagorodnemu g. drju. A. Levčniku za požrtvovalni trud ob vsakem času do ge boleznih drage pokojne, nadalje visokorodnemu g. c. kr. dvornemu svetniku L. Markiju pl. Gozaniju, ter gg. uradnikom agrarskih operacij, gg. pevcem za ganljivo petje, darovalcem krasnih vencev in šopkov, kakor tudi vsem spremljevalcem k zadnjemu počitku. 4322

Žalujoča rodbina Petič

Zahvala.

Za vse srčne dokaze sočutja povodom boleznij in smrti naše preljube soproge, oz. matere, sestre in tete, gospe

Marije Simon roj Polanšek

kakor tudi za mnogoštevilno spremstvo drage rajnice k večnemu počitku izrekamo tem potom vsem sorodnikom in znanecm presrčno zahvalo.

Istotako se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem prelepih vencev.

Na Vrhniki, dne 1. dec. 1906.

4287 Žalujoča rodbina Smon.

Proti kataru

sapnih organov, kašlju, nahodu, hripavosti in vratnih boleznih zdravnik opozarjajo na

MATTON
GLESSHÜBLER
alkalična kislina
ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana.

Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirjujoči učinek, posebno pospešuje razsluzenje ter je v takih slučajih poznata kot jako dobro zdravilo. 94—7

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih štederijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Panorama International Pogačarjev trg.

Razstavljeno od nedelje 2. decembra do vžrete sobote 8. decembra 1906:

AMERIKA.

Novi York, Montreal, Washington, Boston.

V nekem mestu na Krauskem se odda v

najem hiša

z urejenim prostorom za manufakturno trgovino, dalje s kletmi pripravnimi za vinsko trgovino, žganjarno ali tudi za izdel vanje kisa itd. Zraven hiše je tudi prostoren vrt, in mesto leži v sredini imovite okolice — ter bi se hiša tudi pod ugodnimi pogoji prodala. Naslov pove upravištvu „Slovenskega Naroda“.

Velika božična nakupna prilika!

za suknena krila, bluze in košuhovinate koljeje za dame in deklice v

Anglaškem skladišču oblek

O. Bernatevič 4325—1

v Ljubljani, Mestni trg 5.

Hiša

tukaj ali zunaj se išče napredaj.
Ponudbe pod „Gotov denar“ na upravištvu „Slov. Naroda“ 4255—1

Mlin ali pekarna

se kupi takoj.
Pisma pod „Brzo“ na upravištvu „Slovenskega Naroda“.

Hotel ali gostilna

tukaj ali zunaj se kupi takoj.
Pisma pod „Reel“, Ljubljana, glavna pošta restante. 4254—1

Učenca

sprejme
R. & E. ROOSS (nasl.)
specerijška trgovina z deželno i pridelki 43.3—1 v Kranju.

Panorama-kosmorama

Doorski trg št. 3
vod „Narodno kavarno“
Od 2. decembra do 8. decembra 1906:

Mehika.

Svetovno čudo!

Zastoj dobi vsako pristno švicarsko Roskopf patentno žepno uro s 3 letnim tovrniškim jamstvom in pa pozlačeno oklepno v. rižico, svilnato moško kravato, fin nik jast pisalnik, prima angl. 5 delni nož-k, prima c. garetno cevko z jantarem in palma popotno toaletto, kdor kupi od mene za 5 kron 100 dragocnih razglednic. Razpošilja po povz-tju ali denar tudi naprej, tudi zaamke.
R. Wolf, eksportna trgovina Bielice št. 183 (avstr. Slezija.)
Kdor vzame 2 zavitka, mu zastoj priložim angl. britev ali 6 naf žepnih robcov. 4326

Fran Kopač v Žirih izvršuje

portrete

in vsakovrstne druge slike

po vsaki fotografiji v poljubnih velikostih po jako nizkih cenah (40 x 60 cm 6 K, 6 x 80 cm 8—10 K) Fotografija stane nepoškodovana in se takoj vrne. Za podobnost se jamči. Zahvalna in priporočilna pisma na razpolgo.
(Gradec 12/11. 1906. Prejel sem od Vas napravljeno sliko, moje soproge in mene, slika je vrlo lepa in jako natančno izdelana, za kar se Vam toplo zahvaljujem . . .
4-03—1 J. Rendi, veletržec.)

Restavracija Schrey

na južnem kolodvoru
jutri, v nedeljo, dne 2. dec.

KONCERT

vojaške godbe.

Začetek ob 8. uri.
Vstopnina 60 vin.

Za obilno udeležbo se priporoča
Jos. Schrey. 3424

Kartoni

za razpošiljanje
klobas in *
sur. masla.

Najpripravnejša in najcenejša embalaža za 5 kg ovoj.

Cene in vzorci na razpolago.

Mastni papir za ovij. klobas.
pergam. p. pir za ovij. sur. m. sla.

43.6—1 Vpraša naj se pri

Jvanu Bonaču
kartonažna tovarna
v Ljubljani.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Številka telefona 210.

prilaga slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborni

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Thielejev razdebelilni čaj
znano uspešna specialiteta proti debelosti, zanesljivo neškodljiv. Zavitek K 2. — Prodaja ga lekarna „pri Angelu“ v Celovcu. 3325-11

Zajčje kože

kupuje 4242-3
trrdka G ČADEŽ
Ljubljana, Mestni trg šte. 14.

Trgovski pomočnik

izurjen železninske in specerijske stroke, žel. sedanjo službo s 1. februarjem 1907 premeniti.
Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 4249-3

Prodam dober klavir

za 75 kron in 2 stružnici za les.
J. OBLAK v Šelenburgovih ulicah št. 1 v Ljubljani. 4131-3

Stavbni risar

zmožen obrščunov in proračunov, se takoj sprejme v stavbi pisarni Jos. Hronek v Radovljici.

Podjetje

bi rad kupil kupec, ki ima kapital.
Poudbe pod „Cena postranska stvar“ na upravo „Slov. Naroda“. 4257-1

Proda se popolnoma nov pianino

po jako ugodni ceni. Po pogodbi tudi na obroke. Več pove: 4239-3
L. K. poste restante Voloska. Istra.

Mesečna soba

s posebnim vhom ter ena manjša se oddaste takoj
v Kolizeju vrata št. 64, I. nadstropje na ulico. 4237-2

Voditelja filijalke

išče 4323-1

internacionalna pisarna za službe

v Gradcu, zvezana z zastopstvom nekoga dunajskega obratnega biroa.

Primerno tudi za dame, ki vodijo pisarno v svoji režiji. Čistih dohodkov je mesečno — to je izkazano — 6 do 800 kron; instrukcija in obračun se napravi v tistem času, ki se zahteva. Pisarna se mora tudi odkupiti za 2200 K. Natančneje pove Florian Panagl v Gradcu, Jakominiassse 12.

V zalogi imam letos izvanredno lepe skladne koledarje s krasnim ozadjem. Koledarji so poploluoma brez napake. Firma in reklama vtisne se brezplačno. Cene na zahtevo. Velikanska izbira božičnih in novoletnih razglednic. Trgovina papirja I. Bonač v Ljubljani. 4317-1

Dobro izurjen
trgovski pomočnik

mešane stroke, vojašine prost, išče službe v kako podružnico (filijalko) ali v večjo trgovino. 4321-1
Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

Pozor!

Najfinejše pivo v steklenicah iz puntigamske pivovarne v se dobiva

Meščanski pivarni

na Sv. Petra c. št. 47.

Dostavlja se brezplačno na dom. Dopisnica zadostuje.

SUKNA

in modno blago za obleke
priporoča firma Karel Kocian
tvornica za sukno v Jampolcu na Češkem.
Tvorniške cene. Vzorci franco.

Trgovina

s hišo ali brez nje se išče napredaj.
Ponudbe pod „Takoj“ na upravnistvo „Slov. Naroda“. 4256-1

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV 1397
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Jutri
v nedeljo, dne 2. decembra
je v
Meščanski pivarni
(Hafner)
Sv. Petra cesta št. 47

koncert

ljublj. seksteta na lok.
Začetek ob polosmih. Vstop prost.
K obilni udeležbi vabi
Rasberger, restavrat. 4315

Kovaškega pomočnika

sprejme za dalje časa
Ivan Sterle v Krškem. 4301-1

Lepo stanovanje

v I. nadstropju obstoječe, iz 2 sob, kuhinje in pritlikin se za februar termin poceni odda na Dunajski cesti šte. 69. 4227-2

Poizve se ravnotam v pritlikju.

Poskusite in priporočite izdelke
Vydrove tovarne hrani!
v Pragi VIII. Cenovnih zastoj.

Uradno dovoljeno
že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služel
G. FLUX

Gosposke ulice št. 6 4297
priporoča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste za Ljubljano in drugod. Potluna tukaj. — Natančneje v pisarni. Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.
Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Urarski pomočnik

se sprejme pri 3878-2
H. Suttnerju v Ljubljani.

Sprejme se priden 4292

učenec

v trgovino z mešanim blagom
K. WERLI v Cerkljici.

Kovaški pomočnik

dobi stalno službo na Bledu pri Antonu Kapusu
kovaču v Zagorjeah.
Plača po dogovoru. 4216-

Gospodična

ki dobro slovensko govori, se sprejme k otrokom za ves dan ali vsaj nekaj ur čez dan.
Kje, pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 4259-

2 spretna mizarja 6 tesarjev

se za Bosno sprejme proti dobri plači
Prijava pri inženirju Lachnik v Ljubljani, Beethovne ul. 4.

Bohinjska Bistrica

Proda se prav poleg postaje za bote ali pensijo pripravna, prav dobro zidana dvonadstropna hiša
s 30 sobami, kopelmi itd., okoli 2700m sveta. — Več pove R. K. v Gorici via Strazig 44. 4271-

Blagajničarka

v tem poslu že delujoča, hitra in dobra računarica, kakor tudi učenka
pridna, poštna in iz dobre meščanske družine, se sprejme takoj pri tvari
M. ELSNER, Litija.

Nizke cene

1082

Alfred Fränkel

komanditna družba

prodaja izdelke najpomembnejše tvornice za čevlje v monarhiji.
Posebno priporočilno.

100 lastnih prodajalnih zalog

Moški 2 gld. štifljatni trpežni 90 kr.

Bogata izbira

Damski 2 gld. štifljatni močni 60 kr.

Damski 2 gld. čevlji na trakove izjav. uenja 90 kr.

Moški 3 gld. čevlji na trakove močni 25 kr.

Moški 4 gld. čevlji na trakove uenja box. 50 kr.

Izvrstna priležnost

Damski 3 gld. čevlji na gumbe črni 25 kr.

Otroški in dekliški čevlji na trakove iz močnega uenja od naprej.

Moški 5 gld. čevlji na trakove, chevron, godyear, šivani 75 kr.

Damski 5 gld. čevlji na trakove, eleg. in lični godyear, šiv. 50 kr.

Dobra kakovost

Otroški in dekliški čevlji na gumbe iz črnega ali rjavega uenja od naprej.

Filijalka:

v Ljubljani, Špitalske ulice 9.

Zastopnica:

Josipina Herrisch.

so podlaga naših uspehov.

Dijaki

se sprejmejo v boljšo rodbino pod zmeritimi pogoji na stanovanje in hrano. 4068-4

Vtisnite si podobo in ime „Ottoman“ (cigaretni papir in stročnice) v spomin, ker hočejo s ponaredbami zavajati konsumente. I 3570-8

Ceno češko posteljno perje!
5 kg novega skubljenega K 960, boljšega K 12—, belega, jako mehkega skubljenega K 18—, K 24—, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30—, K 36—. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sachsels, Lobes 35.
pošta Pizen na Češkem. 4003 4

Čudovito
po učinku je barvilo za lase
„Nuisol“
Bergmanna & Co., Dačín na Labi.
Dobiva se v steklenicah po K 250 pri briven Otonu Fettich-Frankheimu.

Novoizšle koledarje za 1907
priporočila:
Stenski koledar, 40 vin.
Mali skladni koledar, 50 vin.
Slovenski sokolski koledar, 1K
Trgovski koledar, 1 K. 4221-2
Po pošti primeroma več.
Jernej Bahovec
v Ljubljani, poleg Prešernovega spomenika.

Globoko znižane cene pri
„Veliki tovarni“ LJUBLJANA
Resljeva cesta 3 Sv. Petra cesta 37.
Priporočila
svojo veliko in svežo zalogo konfekcije za gospode in dečke.
Velikanska izbira konfekcije za dame in deklice.
Velika zaloga kožuhovine za gospode.
A. LUKIČ, poslov.
4202-4

Naznanilo.
Če bi radi prodali zemljišče ali obrt vsake vrste
tvornico, hišo, vilo, penzionat, graščino, mlin, opekarnico, hotel, gostilno, kmetiško domačijo hitro in skrivaj ali če iščete posojilo na posestvo, obrnite se zaupno na slovit strokovno in največje podjetje
„Intern. kupčijski kurir“
(„Intern. Geschäfts-Courir“) centrala na Dunaju
glavno zastopstvo
v Gradcu, Jakominißgasse 12.
Zastopstva po vseh deželah Avstro-Ogrske in v sosednjih državah. Zastopnik je stalno tu in je brezplačen njegov obisk zaradi ogledanja in domenitve. 4208-3

Domača tiskarna.
Vsakdo svoj lastni tiskar!
Z mojim tiskalnim aparatom iz kavčukovih črk lahko vsakdo takoj tiska posetnice in naslovne karte, obvestila, okrožnice uradna povabila itd. Enkratna sestavitve se lahko utišane na tisočkrat. Cene z vsemi potrebščinami:
65 črk K 1—, 90 črk K 14—
120 „ „ 2—, 140 „ „ 240
211 „ „ 4—, 255 „ „ 480
354 „ „ 6—, 468 „ „ 720
650 „ „ 10—, 809 „ „ 12—
4210-2

Za 2 K dobite avtomatno štampiljo „Samo-barvar spojbu napism, plošča za besedilo 38 x 11 mm. Velikost 43 (50 x 15 mm) K 3, s (50 x 20 mm) K 4.
J. LEWINSON
tvornica štampilj in livarnica gum, črk
Dunaj, I 22 Adlerg. 12
podružnica v Odesi na Ruskem.
Neugajajoče vzamemo nazaj.
Cenovnik zastoj. Zastopniki se iščejo.

Za K 4. okusno izvršena gumasta štampilja, do 4 vrste besedila, neomejene stanovitosti v veleleg. javorjevi kaseti z vedno trajno barvno blazinico; kras za pisal o mizo; s kartonasto kaseto in trajno barvno blazinico samo K 8—.

PICCOLO
najpreprostejši, najcenejši najzanesljivejši motorni voz; šoferja ni treba. Izvrsten hribolazec. Najpraktičnejši voz za zdravnike, trgovce, potnike in zasebnike.
Zahtevajte prospekte. 4286 1
Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko:
ALEXANDER HATSCHKE, Dunaj, Magdalenenstrasse 38. „Motorpalast.“

Ameriški črevlji
pristoje brezhibno in so nedosežno stanovitni
Avstrijsko-ameriška zaloga črevljev
Ljubljana
Prešernove ulice št. 50.
Prosim, pazite natančno na naslov!

50% 50%
ceneje zaradi pozne sezone samo
v „Angleškem skladišču oblek“:
Dolg črn, najfinejši sukneni paletot Riva s svilo podvlečen prej gld. 43— sedaj gld. 21-50
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 34-50 „ „ 17-25
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 42-50 „ „ 21-25
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 37-50 „ „ 18-75
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 49— „ „ 24-50
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 29-50 „ „ 14-75
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 46— „ „ 23—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 35— „ „ 17-50
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 32-50 „ „ 16-25
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 30— „ „ 15—
Najfinejši črn Figaro „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 27— „ „ 13-50
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 32— „ „ 16—
Angleški modni in double paletoti od 4 gld. naprej. Največja izbira moške in deške konfekcije.
Use za polovično ceno!
O. BERNATOVIČ
v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

„Ljubljanska kreditna banka“
Podružnica v SPLJETU. v Ljubljani, Stritarjeve ulice št. 2. Podružnica v CELOVCU.
Delniška glavica K 2.000.000.— Rezervni zaklad K 200.000.
sprejema od 1. novembra t. l. vloge na vložne knjižice in na tekoči račun po 4 1/2%, ter je obrestnje od dne vloge do dne vzdiga; obenem zvišuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4% na 4 1/2%, začeti s 1. novembrom t. l. 3-137
Rentni davek plača banka sama.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg
v Ljubljani
priporočila svoje
izborna pivo v sodcih in v steklenicah.
Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon št. 187. 1606-53

Izprašan mašinist
20 let star, išče službo.
Ivan Krebs, Gornji grad, Sp. Štajersko. 4243-3

Trgovski pomočnik
večje specerijske kakor tudi mešane stroke želi službo takoj spreminiti.
Naslov pove upravnistvo „Slov. Narodu“. 4231-3
Posojila, predujmi, krediti!
Veliki in majhni zneski po najugodnejših pogojih. Niš predzamb. Hitra, točna rešitev, oz. r. takojšen predjem na račun. Prikladna večletna vračila. Posebno ugodno za častnike, uradnike na vseh mestih, stanovske osebe, upokojence itd. Na dediščine, užitke legat, zaloge najvišje zneske brez uničevanja na 5% obresti. (Poštno za odgovor.) Natančni dopisi pod „Sekretar“ na anononno ekspedicijo **Edvard Braun** na Dunaju, I., Rotenturmstrasse 9. 4034-4

Sode
vinske od 100 do 700 litrov vsebine
proda po nizki ceni 3465 27
Fran Cascio
Vegove ulice št. 10.

Revmatičnim
in onim, ki trpe na trganju po kosteh rad zastoj sporočim pismeno, kako sem ozdravel popolnoma od svoje mučne trdovratne bolezni v kratkem času.
Karel Bader v Monakovem, Kurfürstenstr. 40a. 3417-6

Veliko množino samih izbranih namiznih
jabolk
ima naprodaj 4232-4
J. Krašović v Žalcu pri Celju.

Lepi lokali
pripravi za vsako trgovino ali za pisarne se dajo takoj v najem.
Odda se tudi
hlev za dva konja.
Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2845 51

Colonus
skladne koledarje
za odtrgavanje
slovenske, dobavlja že za leto 1907 največja avstrijska tvornica za koledarje 4247-2
J. L. BAYER
v Kolinu pri Pragi.

Korespondent

ki je slovenščine, nemščine in laščine popolnoma zmožen, se sprejme.

Ponudbe pod "Tovarna" naj se pošljejo na upravo. "Slov. Naroda". 4279-3

+ Hig. gumijevi predmeti +

izvrstne kakovosti, orig. praški, diskretni izbori vzorcev, tucat št. 1 po K 250, št. 2 K 350, št. 4 K 600, 3 velelini vzorci s cenovnikom, zaprti in franko, če se pošlje K 120 v pisemni 3859-2 skih znamkah.

M. RUNDBAKIN, Dunaj IX.
Lichtensteinstrasse 23.

Zanesljiv

stavnbi pisar

te stroke popolnoma vajen, se sprejme.

Vprašanja na stavbnega mojstra Derwuschka v Mariboru. 4263-4

Parna žaga DEGHENGHI v Ljubljani

išče

več zastopnikov

ki bi prevzeli nakup hlodov proti proviziji.

Gostilničarji v bližini železniških postaj imajo prednost. 4262-3

Proda se stavbena parcela

nasproti kopališča Kolesija, zelo pravna za kakšnega gostilničarja. Naslov pove upravništvo "Slov. Naroda". 4263-2

Avtom. pasti na veliko.

Za podgane fl. 200, za miši fl. 120. Ujame se jih brez nadzorstva v eni noči. do 40, duha ne ostane, nastavlja se samo "Elipse", past za ščurke, ki jih ujame v eni noči na tisoče. Stane fl. 120. Povsod najboljši uspeh. Razpošilja po povzetju J. Schüller, Dunaj II, Kurzbaugasse 4/30. Prejeto zahval in priznanj. 3120-15

Reelno in dobro! Prekrasna žepna ura in verižica za samo fl. 150

50.000 komadov

nakupljenih zaradi opustitve neke švicarske tvornice za ure, zaradi tega razpošiljam prek. Gloria srebrno 36 urno precizno uro remontoarko z lepo pozlačeno verižico z obeskom, natančno idočo, za kar se tri leta pisмено jamči, za samo 150.

Po povz. razpošilja I. nemška zaloga blaga

S. Kohane Krakov št. 37.

Za neugajajoče denar nazaj. 4273

Mnogo zahvalnih pisem.

A. KUNST

Ljubljana
Židovske ulice 4

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in znamenjujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorec vpošlata.

Ustanovljeno leta 1845.

JOS. REICH

Edini zavod

za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarija in likanje suknja na par.

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Slava Gregorčiču! Jutri, nedeljo 2. dec. v hotelu "Ilirija" koncert Društvene godbe.

Ves dohodek je namenjen fondu za Gregorčičev spomenik. Začetek ob polosmih zvečer. Vstopnina 40 vin.

Cene jedil in pijač brez poviška.

K obilni udeležbi k temu koncertu vladno vabi

4310

Fric Novak, restavrater.

R. KIRBISCH

4307-1

slaščičar

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 8

prilporeča svojo bogato asortirano zalogo različnih lepih

Miklavžev in parkljev.

Zunanja naročila točno.

Zunanja naročila točno.

St. 2029.

Razpis.

Pri mestni občini idrijski je z dnem 1. prosinca 1907 popolnito novoustanovljeno

mesto drugega mestnega redarja

z letno plačo 720 K, dejalnostno doklado 72 K in pavšalom za obleko 80 K. Mesto je začasno, vendar more biti po enoletnem vseskozi zadovoljivem službovanju stalno zasedeno.

Prosilci za to službo morajo dokazati, da znajo dobro slovensko čitati in pisati ter računati in da so zdrave in krepke telesne postave. Prednost pa imajo prosilci, ki so vojašine prosti.

Pravilno upremljene prošnje naj se vlagajo do 15. grudnia 1906 pri županstvu v Idriji.

Županstvo v Idriji,
dne 30. listopada 1906.

Oklic.

Iz Lovro Pollakovega konkurza se bo prodala iz proste roke zaloga, obstoječa iz

manufakturnega, galanterijskega in špererijskega blaga

po cenilni vrednosti 2000 krou, istotako tudi

kompletna štacunska oprava

Ponudbe sprejema dr. Rihard Zirngast, odvetnik v Kozjem do najdalje 20. decembra t. l.

Sprejem dostojnega ponudka po odboru bode do 15. prosinca 1907 določen. — Vse te stvari se zamorejo dne 10. decembra t. l. v hiši knidatorja v Sedlarjevem (okraj Kozje) ogledati.

4293

Dr. Rihard Zirngast,
oskrbnik konkurzne mase.

Iz prve roke
zatorej je mogoče, da je naša

božična, priložnostna prodaja

nastavljena še po čudovito nizkih cenah.

15 m 84 cm široka tkanina iz Krkonosov, prav priljubljena . . . K 780
23 m 78 cm širok canevas, najboljša kakovost . . . K 1100
23 m 78 cm širok damastni gradl. črtast K 1375, z rožicami K 1480.

20 m ostankov flanele za srajce, sortirane, pralne . . . K 720
20 m ostankov platnenega cečirja, sortiranega, pralnega . . . K 980
20 m ostankov barhenta za obleke, sortiranega, pralnega . . . K 1120

Namerjeni ostanki za bluze, vezeni v različnih barvah K 260, 4—, 6—
Namerjeni ostanki za bluze iz modnega žameta, prav elegantni . . . K 640

Popolna obleka!

iz modnega blaga po najnovejših vzorcih K 450, 550, 6—
iz kamgarna, vseh barv K 550, 9—
iz damskega lodna, prav priporočljivo K 6—, 850
iz cibeline, gladkega in pisanega K 7—, 770, 1150.

Jedilna garnitura s 6 servietami, belimi, z ličnimi rožicami K 480, 6—
Kavna garnitura s 6 servietami, bela ali pisana z otlom robom K 5—.

Žepni robci z atlasastim robom, samo K 135 tucat.
Moški modni robci, obrobljeni, z lepimi rožicami K 190 tucat.
Damski modni robci z otlom robom, elegantni vzorci K 3— tucat.

Naročite takoj!

ker bo zaradi splošnega draženja cen ta prilika samo do Novega leta:
Zbirke vzorcev in ilustrirani cenovniki zastoj in poštneine prosto.

Izdelovalnica krkonoskih tkanin HEINKE & BROD, Dunaj I, Augusteng. 2-VIII.

4299-1

Dopisujemo tudi slovensko.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vladno naznanjam, da otvorim jutri, 2. decembra

gostilno

Na Martinovi cesti št. 15.

Priporočam se p. n. občinstvu za obilno udeležbo. Točna in prav dobra postrežba v vsakem oziru zajamčena.

S spoštovanjem

Ivan Zupančič.

4311

Slika pol prirod. velik.	Zahtevajte,
Št. 365	naj se Vam brezplačno dološlje
Srebrna damska	ilustrovani
remontvarka fl. 350	cenik s preko 1000 slikami.
Št. 322	Jamstvo za več let.
Srebrna moška	Vsako ne brezhibno blago
remontvarka fl. 350	se za poln znesek vzame nazaj.
Št. 337	
Srebrna ankerica	Anton Kiffmann
15 kamenov fl. 5—	največja zaloga tvornice za ure,
Dvojni pokrov fl. 650	zlatina in srebrnina. Izvoz po
Št. 341	vseh deželah.
Srebrna ankerica	Maribor št. 7.
Dvojni pokrov	4319-1
15 kamenov, posebno	Štajersko.
močan, fl. 7 do 950	

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-10 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc, Budejovice, Praga.

7-17 zjutraj. Osební vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Topolce, Kočevje.

11-30 predpoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salzburg, Inomost, Bregenc.

1-05 popoldne. Osební vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Topolce, Kočevje.

4-00 popoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Stajer, Linc, Budejovice, Praga, Dunaj zahodni kolodvor.

7-08 zvečer. Osební vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.

7-35 zvečer. Osební vlak v smeri: Trbiž.

10-23 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

7-09 zjutraj. Osební vlak iz Trbiža.

8-44 zjutraj. Osební vlak iz Novega mesta, Kočevja.

11-15 predpoldne. Osební vlak iz Gorice c. kr. dr. žel., Trbiža, Celovca, Linca, Praga, Dunaja zahodni kolodvor.

2-32 popoldne. Osební vlak iz Straže-Topolce, Novega mesta, Kočevja.

4-30 popoldne. Osební vlak iz Selctala, Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka, Trbiža, Gorice c. kr. dr. žel., Trsta c. kr. dr. žel.

8-35 zvečer. Osební vlak iz Straže-Topolce, Novega mesta, Kočevja.

8-45 zvečer. Osební vlak iz Praga, Linca, Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža, Trsta c. kr. dr. žel., Gorice c. kr. dr. žel.

11-34 ponoči. Osební vlak iz Pontablja, Trbiža, Trsta c. kr. dr. žel., Gorice c. kr. dr. žel.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.

10-45 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-49 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.

9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.) (Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-evropskem času.)

Pekarija slaščičarna in kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

= Filijalke: =

Glavni trg 6

Sv. Petra cesta 26

Važno! za Važno! gospodinjice, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud' po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurška obveila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in pasto za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mlečnih vod in solij za kopeli.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebn. priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno spno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

— Drogerija — 48

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetja, korenine, semena, skorje itd. itd.

Najkoristnejša
darila so
SINGERJEVI
šivalni stroji.

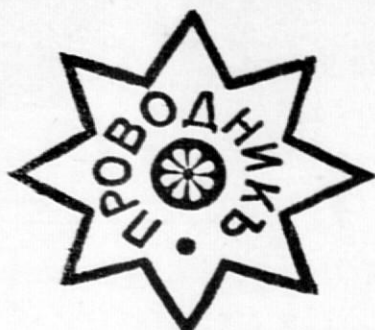

Naprodaj so v vseh
prodajalnicah
s tem polegatočim
kazalom.

SINGER Co., delniška družba šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.

Filijalke: Postojna, Kočevje, Kranj, Novo mesto.

Pristne ruske galoše
„zvezdna znamka“
„PROWODNIK“ Riga
so najboljše.

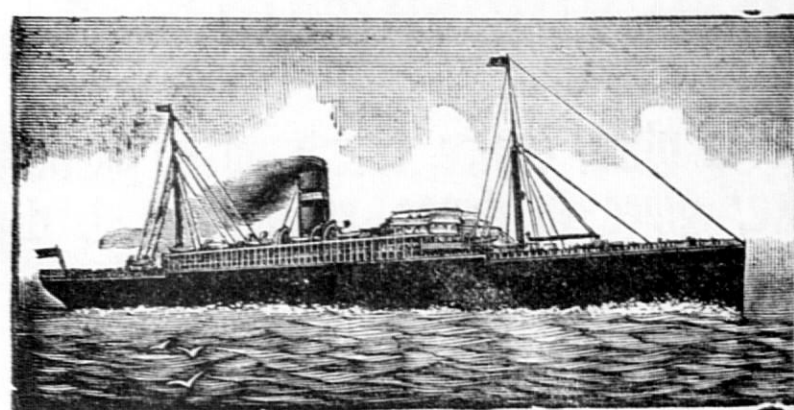
Pristne le z znamko ZVEZDA.
Tvorica jamči za stanovitnost.

Glavna zaloga pri

Vaso Petričiču v Ljubljani.

Edini kontrahent za Avstro-Ogrsko Herman Hirsch na Dunaju.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
oblastv. koncesijo-
nirana potovalna
pisarna
za
Ameriko

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Zasebna deška ljudska šola v Ljubljani.

Namen ljudske šole ni pripravljati otroke za srednje šole. Vih- tega so vsi razredi ljudskih šol v Ljubljani prenapolnjeni, vsled česar je uči teljstvo klub velikemu trudu težko doseči učni smoter, kar je posebno v kvar učencem, ki prestopijo v srednje šole.

Mnogo meščanov je že izražalo željo po ustanovitvi

zasebne deške ljudske šole.

Da se tej želji ustreže, se namerava začetkom šol. leta 1907/8 usta noviti v Ljubljani zasebna deška ljudska šola s slovenskim učnim jezikom, pončala bi se tudi nemščina ko obvezen predmet. Ust. novilo bi se toliko razredov, kolikor bi bilo potrebno; za vsakih 15 do 20 učencev po en razred. Nad 20 učencev bi se ne sprejelo v en razred.

Učeljstvo bi sestajalo iz voditelja, ki bi vodil šolo in nadzoroval pouk, kateheta in toliko izprašanih, najbolj kvalifikovanih učiteljev, kolikor bi bilo razredov.

Da bi se mogle pravočasno izvršiti vse predpriprave za pravočasno otvoritev kakor: oblastveno dovoljenje, šolski prostori, učeljstvo i. dr., naj bla- govohjo oni p. n. starši, ki bi želeli vpisati otroke v to šolo, to naznaniti, najkasneje do

15. decembra 1906

ter označiti, v kateri razred bi vstopil dotični otrok s pričetkom šolskega leta 1907/8. Sprejemati se bodo otroci v I., II., III. in IV. razred.

Eventualno se otvori tudi pripravljalnica za srednje šole za one otroke, ki so že dovršili IV. razred pa so, ali še premladi, ali pa se nespe- sobni za vstop v srednje šole.

Na zahtevo se vpošljejo natančni prospekti. Sprejemajo se tudi otroci z dežele, katerim se preskrbe na željo tudi dobra stanovanja.

Eventualna vprašanja pod naslovom „Zasebna deška ljudska šola“ na upravitelstvo tega lista.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokranice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
zvršuje. Vse puške so na c. kr. preskoče
valnici in od mene preskušene. Ilustro-
vani ceniki zastoni.

Ne berite

samo, ampak poizkusiti morate staro
pre zkušeno zdravilo

I liis omlučnato m o Streckenpe d
Bergmanna & Co., Drazdane in
Dečin na Labi

prej Bergmannovo liijskomlechnato
milo (znamka 2 škrate), da dobite
belo polt brez peg in nežno kožo
na obrazu. 2349 23

Po 80 vin. ga prodajajo v Ljubljani
lekarnar J. WAYER, drog. A. KANC:
VIKTOR SCHIFFER, parf. OTON
FETICH-FRANKHEIM.

„Pri zlatem čevlju“

Ljubljana

Stari trg št. 9

velika zaloga

čevljev

domačega in tujega izdelka.

Trpež o biago — Cene s lidne.

Točna postrežba.

Fine
kravate,
moderce
modno
blago,
nakitno
blago,
potreb-
ščine za
šivanje.

Konfekcija
tudi po meri.
M. Kristof
Stari trg šte. 28.
Zanesljivo
nizke cene.

Kra: ne
blu: e,
krila,
otroške
obleke,
predpas-
nike,
perilo,
krstne
oprave.

Prostovoljna prodaja.

V šiški pri Ljubljani se prostovoljno prodaja

**enonadstropna hiša, gospodarsko po-
slopje pri cesti in nekaj stavbišč
pod ugodnimi cenami.**

V hiši se izvršuje gostilniška obrt. — Hiša je pripravna tudi za vsako drugo obrt.

Natančnejša pojasnila v pisarni gosp. dr. Albina Kapus, odvetnika v Ljubljani.

Knjižna novost:

Ljudmila Poljanec Poezije.

V tej lično opremljeni knjižici je izšla zbirka poezij pesnice, ki jo je poznalo doslej občinstvo pod pseudonimom Nataša kot odlično so-
trudnico slov. leposlovnih listov, zlasti „Ljubljanskega Zvona“. Mehka
lirika, polna globokega čuvstva, se bo s svojim mehkim elegičnim tonom
brez dvoma prikupila vsakemu čitatelju. — Priporočamo jo posebno
slov. naobraženemu žensstvu.

Cena broš. K 2.—, po pošti K 2-10, eleg. vez. K 3.—, po pošti K 3-10.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani.

Stari trg št. 1.

Pozor!

Pod Trančo.

Vsled opustitve manufakturne trgovine se pod lastno ceno
prodaja blago, obstoječe iz raznih predmetov, posebno vseh vrst sukno
za moške obleke in volneno blago za ženske obleke, kovtri, koci, gar-
niture in preproge, Jägrovo perilo, bele srajce, ovrtaiki, zapestniki in
kravate.

Nihče naj ne zamudi te redke prilžnosti!

S spoštovanjem

4126 3

Franc Dolenc

Stari trg št. 1.

Št. 173.

4250-3

Razpis.

„Slovenska Matica“ v Ljubljani razpisuje službeno mesto

društvenega tajnika

ker se je dozdanji gospod tajnik svoji službi odlovedal.

S to službo je združena letna plača 1800 K. Razpisana služba se odda
začasno na dobo enega leta, t. j. od dne 16. februarja 1907 do dne 15. fe-
bruarja 1908.

Ako bo službovanje novega tajnika ustrezalo, sklene društveni odbor ž
njim po preteku enega leta na podstavi § 30. pravnega reda novo pogodbo
na dobo treh let.

Tisti, ki mislijo prositi za to službo, naj vložijo svoje prošnje z dokazili,
da so književno izobraženi in v pisarniških administrativnih
poslih izvežbani,

do dne 20. decembra 1906

pri podpisnem odboru.

V Ljubljani, dne 23. novembra 1906

Za odbor „Slovenske Matice“:

Fr. Levec,
predsednik.

Ivan Šubic,
odbornik.

Nanovo založena trgovina!
! Blago najnovejše vrste!

Razpošiljanje
blaga na vse
kraje sv. ta.

H. SUTTNER

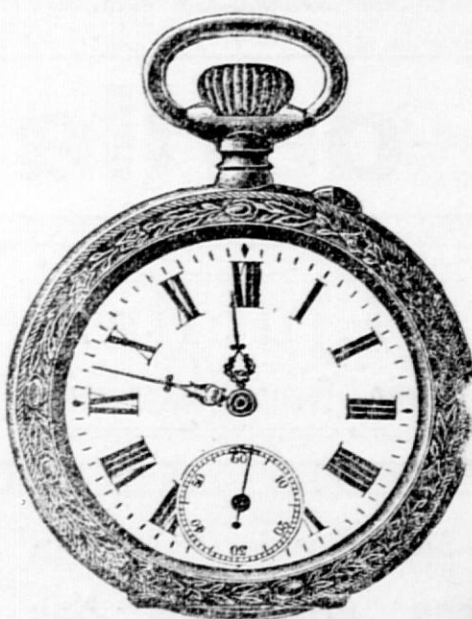
urar in trgovec z zlatom in srebrnino

v Ljubljani

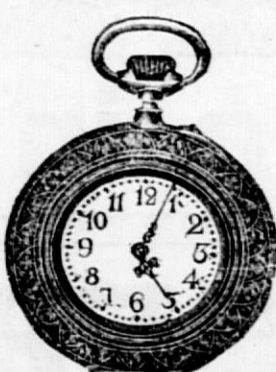
na Mestnem trgu naspr. rotovža

Cene brez konkurence!
Mali dobček, velik promet!

Božična in novoletna darila!

14 kar. zlata ura z dvojnati
pokrovom . . . fl. 19-50
prav močea . . . fl. 25-—

14 kar. zlata ura . . . fl. 12-—
prav močna . . . fl. 16-—
srebrna . . . fl. 4-75

Velika izbira: vse najnovejše vrste prstanov, uhanov,
veržice, zapestnic itd., tudi briljantni kamni po najnižjih
cenah. Razno blago iz kina srebra.

Srebrna cil. rem. ura z
dvoj. pokrovom . . . fl. 6-50
enaka Anker . . . fl. 7-50
iz tula srebrea . . . fl. 9-75
14 kar. zlata . . . fl. 39-—
prav močna in fina fl. 55-—
in naprej.

Izborna zaloga najfinjših preci-
zijskih švicarskih ur, sloveče
znamke kakor Glasbütte, Schaff-
hausen, Omega, Intakt, Schild,
Bilodes, Urania, Cenit, Roskopf.

Razpošiljanje ur, zlatnine
in srebrnine na vske kraje
sveta!

Cenik zastoni in pošt. prosto.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice šte. 9

4147-4

— svojo največjo zalogo —
oblek za gospode, dečke in
otroke ter novosti kon-
fekcije za dame.

Izprašan kurjač

ki je ob enem tudi ključavničar se sprejme za parno opekarno. Prednost imajo oni, ki so že službovali pri enakih opekarnah. Nastop službe s 1. aprilom 1907. Plača po dogovoru. Poudarje pod „izprašan kurjač“ na upravnistvo „Slov. Naroda“. 4144-2

Glanzine
FRITZ SCHULZ
Hob in Lipsko.

Odlukovano z najvišjo odliko „Grand Prix“ na svetov. razstavi v St. Louisu. V tablicah po 10 h napredaj povsod.

Restavracija Auer

Wolfave ulice 12

se priporoča slavnemu občinstvu za obilen obisk in naznanja, da ima vedno na razpolago sveže pivo v steklenicah in ga na zahtevo na dom pošilja.

S spoštovanjem

Jakob Trontelj, restavrat.

Pristne ruske, švedske in ameriške galoše.

Razstava

Miklavževih božičnih in novoletnih daril

4282-1 v največji izbiri pri

F. M. SCHMITTU

v Ljubljani, Pred škofijo št. 2.

ki p. n. občinstvo vladno vabi na ogledovanje z zagotovilom najpoštenje in najcenejše postrežbe.

Richterjeve kamnitne in lesene gradlinske omarice

Zaloznik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov

Klobuke

cilindre in cepice

v najnovejših faconah in v velikih izberah

48

Ivan Soklič

pod tranco št. 2. Posinja stek. zete nlec.

Za božična in novoletna darila!

... Najmodernejšo ...

klobuke, klobuke iz pliša, čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike, glave in druge rokavice i. t. d.

priporoča

G. Čadež v Ljubljani

4281-1 na Mestnem trgu št. 14.

Kožuhovina

se zaradi opustitve odda po jako znižanih cenah.

— Dobro in cena! —

Anton Schuster

v Ljubljani, Spitalske ulice št. 7

priporoča 3565 8

— novosti —

konfekcije za dame in deklice, bluz, deških oblek, modnega blaga za dame in gospode, parhenta, flanelastih odej, garnitur, najboljša belo blago za perilo in vsakovrstne preproge.

Največja izbira v boah.

Konfekcijski katalogi brezplačno in poštne prosto.

Uzorci na zahtevavanje poštne prosto!

Solidna postrežba. Najnižje cene.

— Dobro in cena! —

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesrečo

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mečino vialno mazilo, tako imenovano prasko domače mazilo kot za neslajivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetje in bolečino, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan

1 cela pušica 70 v, 1/2 pušice 50 v. Proti predplačju 3 K 15 v po pošti se pošilja 4 pušice, proti predplačju 7 K 10 pušice pošilja se prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarchije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito dopolneno varstveno znamko

Glavna zaloga

B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj

lekarna „pri črnem orlu“

Praga 3352-6

Malá strana, oget Nerudove ulice 203

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschberger, J. Mayr.

Za Miklavža!

Velika izbira

daril za Miklavža

kaker tudi raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc lastnega in tovarniškega izdelka

Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih najfinjših tort in vsakovrstnega okusnega peciva. — V zalogi imam različnih desertnih in čokoladnih bonbonov ter postrežam tudi s finimi desertnimi vini in raznimi likerji.

Finí turinski pelinkovec.

Vsak dan sveže medene, orehove in rosinove potlice, šarkelj, pince in drugo pecivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.

Slaščičarna, kavarna in pekarija

Jak. Zalaznik

Stari trg šte. 21. 4276-2

Mestni trg št. 6. Sv. Petra c. 26.

Za Božič!

Lepa božična in novoletna darila cenó!

Št. 1004. Nikljasta Roskopf gld. 2-70, boljše vrste gld. 3-50, — srebrna cilindar rem. gld. 5-80, prav fina gld. 8-—.

Urar in trgovec z zlatnino in srebrnino

FR. ČUDEN

v Ljubljani nasproti Frančiškanske cerkve

Največja in najbogatejša na novo založena tvorniška zaloga vsakovrstnega blaga je deloma razvidna iz novih velikih cenikov s koledarjem za leto 1907, ki izide s 1. decembrom in kjer je velika izbira raznovrstnih daril za razne spomine.

Št. 1005. Srebr. cil. dam. gld. 4-60, z dvoj. pokr. kakor podoba gld. 6-40, zlata cil. rem. gld. 12-—, z dvoj. pokr. gld. 19-—.

Št. 1006. Srebrna tula anker s trojnim pokrovom gld. 9-50, 14 kar. zlata gld. 38-—, prav močna zlata gld. 54-—.

Posebno priporočam fine precizijske zlate in srebrne ure, ki sem jih sam osebno v Sviči izbral v najimennitnejših tvornicah. Cene so najnižje, ker iščem le majhnega dobička. Poleg teh ur imam v zalogi tudi tu navedene po najnižjih cenah.

Prosimo, zahtevajte veliki novi cenik s koledarjem za leto 1907, kjer je razvidna velika moja izbira. Razpošiljanje na vse kraje sveta. — Blago, primerno za vse vrste spomine.